Влада–Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 12 (1262) ♦ Субота, 20 січня 1996 року ♦ Ціна договірна

ПІСЛЯ ХОЛОДНОЇ ЙОРДАНСЬКОЇ ВОДИ ДЕПУТАТИ РОЗІГРІЛИСЯ,

Пинзеник був до цього готовий, але...

Ранкове засідання 19 січня

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради Олександр Мороз привітав присутніх із святом Водохреща. Після цього перейшли до першого питання порядку денного — інформації уряду про заходи щодо компенсації громадянам України витрат, пов'язаних із підвищенням оплати житлово-комунальних послуг, за електроенергію та енергоносії.

З приводу цього доповідач віце-прем'єр-міністр народний депутат В. Пинзеник зауважив: «Я розумію, що після холодної йорданської води треба розігрітися, я готовий до цього». У проекті бюджету на 1996 рік, за словами В. Пинзеника, закладено розмір дотацій на газ, тверде паливо, житлово-комунальне господарство, місцевий транспорт у сумі 240,4 трлн. крб.

Виходячи з покриття витрат на ці послуги на рівні 60 відсотків за збереження незмінним рівня тарифів на житлово-комунальні послуги, розмір дотацій треба збільшувати на 367 трлн. крб. Ця сума еквівалентна 2 млрд. доларів за нинішнім курсом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Головою Ради глав держав СНД знову обрано Президента РФ Бориса Єльцина

На саміті глав держав СНД 19 січня у Москві Президента Російської Федерації Бориса Єльцина знову обрано головою Ради глав держав Співдружності на 1996 рік.

Обрати Бориса Єльцина на цю посаду запропонували президенти Грузії — Едуард Шеварднадзе, Азербайджану — Гейдар Алієв, Узбекистану — Іслам Карімов. І. Карімов, зокрема, заявив, що Росія має обрати 1996 року президента, і обрання Б. Єльцина головою Ради глав держав СНД дасть змогу підтримати його від імені СНД на президентських виборах. У відповідь на це Б. Ельцин сказав: «Ви мене не тільки підтримуєте, а й підштовхуєте прийняти рішення».

(Закінчення на 3-й стор.).

Поділись сосискою своєю...

Іван СТАРИГАН, журналіст

Цю симпатичну різдвяну пару взяв у кадр фотокор «ГУ» Юрій Венгереш десь на Житомирщині. Та я, обсервуючи це фото, згадую ще одну гарну історію, бачену щойно в столиці. Коло кіоска, де наливають каву й всілякі краплі, стояли, значить, вранці двоє хлопців і гадали, що їм краще взяти — бальзаму бітнера чи крапель береша? Ну, дійшли згоди. Один каже: «А сосиску? Одненьку!» Другий: «Ну її, ось насіння є, загриземо!» «Не треба сосиску!» — каже перший продавщиці. А вона: «Вже чек вибито!» Ну, довелось брати. Знов той до продавщиці: «Ви б не могли її розірвати надвоє?» Та аж образилась: як то розірвати, я ж не собака! І р-раз — розчикрижила, просто аж дивно, як таку маленьку сосиску можна переполовинити. Ті пішли собі, окрилені. Я ж, дивлячись услід, чомусь пригадав, що на цім тижні мені всміхнулися на вулиці дві феміністки і, що найдивовижніше — моя власна жінка, і було це добре, і я хочу, аби ви себе почували так само, читаючи цей номер газети.

Терористи шкодують, що захопили українців

На час, коли верстався номер, пором «Авразія» все ще перебував у руках терористів і в супроводі двох торпедних катерів турецьких ВМС наближався до Стамбула. Як ми повідомляли, спочатку терористи вимагали виведення російських федеральних військ з Чечні. Нині вони погодилися випустити всіх заручників, якщо їм буде дано дозвіл провести в Стамбулі прес-конференцію. З останньою вимогою турецька влада погодилася.

Зі Стамбула продовжує надходити інформація. Одне з інформаційних джерел повідомило, що, можливо, пором не заходитиме до порту Стамбула і змінить свій курс, проте це повідомлення поки що не підтверджено.

Серед заручників, як відомо, опинилися дев'ять громадян України; вісім жінок і один чоловік віком від 23 до 60 років. Українське МЗС, яке тримає під контролем ситуацію, сподівається, що найближчим часом їх буде звільнено. За словами співробітника українського посольства, один з терористів у ході переговорів пошкодував, що серед заручників опинилися громадяни України. Він наголосив, що члени терористичної групи не мають претензій до України та її громадян, повідомляє Інтерфакс.

Читайте в суботньому випуску:

Офіційно

На захист людини

Голова Верховної Ради України О. Мороз зустрівся з керівниками галузевих профспілок Донецької області. Було обговорено питання формування бюджету Донеччини на 1996 рік, соціального страхування й охорони праці, комунальних платежів.

Учасники зустрічі наголошували на тому, що стан економіки області нині близький до критичного. Практично у всіх галузях народного господарства, особливо у вугільній і легкій промисловості, на залізничному транспорті, триває спад виробництва, по кілька місяців не виплачують заробітну плату працівникам. Переважна більшість населення опинилася за межею бідності, не має змоги оплатити житло і комунальні послуги. Запропонований Кабінетом міністрів України обсяг бюджету області на 1996 рік зможе забезпечити мінімальні потреби лише на третину.

Олександр Мороз підкреслив, що Верховна Рада України послідовно виступає за соціальний захист населення, передусім найменш захищених його верств. На це, зокрема, спрямовані постанови парламенту, які звертають увагу уряду на незадовільний соціальний захист населення у зв'язку з підвищенням тарифів на житлово-комунальні послуги і вимагають принаймні часткового покриття зростаючих витрат громадян.

У Верховній Раді гостро і принципово йде обговорення проекту Державного бюджету України на 1996 рік. Цей документ має кращий рівень обгрунтування, ніж це було в попередні роки. В той же час аналіз бюджетних показників свідчить про серйозні вади соціально-економічної політики уряду, з чим не можуть погодитися народні депутати.

Голова Верховної Ради України запевнив представників профспілок Донецької області, що всі подані ними пропозиції будуть розглянуті у парламентських комісіях і враховані під час підготовки відповідних законопроектів.

У зустрічі взяли участь голова Донецької обласної Ради профспілок В. Хара, народні депутати України А. Хунов, В. Черепков.

Прес-служба Верховної Ради України.

Буде жорстка кадрова політика

Якщо Конституцію буде прийнято Верховною Радою без винесення на референдум — це буде великою перемогою демократії, заявив Президент України Леонід Кучма 18 січня на зустрічі з заступниками голів обласних і районних адміністрацій з питань агропромислового комплексу. На його думку, прийняття Конституції є одним з першочергових завдань Президента і Верховної Ради, повідомляє Укрінформ.

Значна увага приділялася роботі владних структур. Президент заявив про свій намір запровадити жорстку кадрову політику. Деякі керівники, зокрема в регіонах, за його словами, «не тягнуть воза» і з цим не можна далі миритися. Щоб на керівні посади не потрапляли випадкові люди, на його думку, керівників треба не обирати, а призначати.

Багато запитань стосувалося розвитку агропромислового комплексу. Його майбутнє, вважає Леонід Кучма, за колективними сільськогосподарськими підприємствами, які базуватимуться на інших, ніж були у колгоспах, принципах. Важливим кроком для того, щоб кожне з них стало колективом власників, він назвав паювання землі. Водночас розвиватиметься й фермерство.

Для забезпечення пріоритетного розвитку села, сказав Президент, більшість кредитів направлятиметься в агропромисловий комплекс, вживаються заходи щодо кращого його забезпечення технікою, розвитку переробної галузі, насінництва, племінної роботи, поліпшення зберігання і транспортування сільськогосподарської продукції.

Парламентська хроніка

Бюджетні фантазії... скрипки з оркестром

Денне й вечірнє засідання 18 січня

Протягом другого пленарного дня, присвяченого обговоренню проекту Державного бюджету України на 1996 рік, як і напередодні, дискусії між прихильниками і опонентами не було. Хіба що прихильником можна вважати сам уряд. Бо жодні схвальні чи більш-менш лояльні думки до запропонованого урядом проекту не пролунало. Бо не лише статистичні дані з виступів депутатів, а й реальне, неприкрашене солодкими обіцянками, щоденне життя-буття підтверджує: щось у нашій економіці не так. Далеко не так, щоб взагалі називати нинішній стан у виробничо-соціальній сфері економікою. Як сказав депутат Олег Панасовський, ситуацію в Україні не можна зрозуміти, використовуючи класичні економічні теорії.

Хоч би яку галузь бюджетної сфери аналізували депутати, в жодній немає позитивних зрушень, обнадійливих показників ні тепер, ні в майбутньому через брак коштів. І ситуація ця склалася не сьогодні. Вона є наслідком непродуманих, невивірених, непрогнозованих кроків, що їх звикли називати реформами.

Безперечно, укладаючи бюджет, уряд заздалегідь розуміє: виконувати його неможливо, бо він не реальний. Депутати наводили приклади того, як програмуються доходна і видаткова частини бюджету, — без попередніх розрахунків, скажімо, навіть динаміки зростання цін, без аналітичних прогнозів. Особливо наголошували на невизначеності рівня межі малозабезпеченості, а цей показник з відповідними розрахунками уряд має подавати на розгляд парламенту разом з проектом Державного бюджету.

Критикуючи проект, народні обранці вносили свої пропозиції щодо джерел формування доходної частини бюджету, раціонального й ефективного використання видатків. Всього в обговоренні законопроекту виступили 67 промовців. І нарешті рису під обговоренням підвів голова Комісії Верховної Ради з питань бюджету Микола Азаров. Він зазначив, що подані пропозиції і зауваження мають бути докладно вивчено в комісіях, і урахувати, максимально враховано. Для цього потрібно принаймні тиждень копіткої праці, лише потім доопрацьований проект може бути предметом розгляду на сесії, звичайно, за умови визначення Кабінетом міністрів рівня межі малозабезпеченості. Микола Азаров дав зрозуміти, що очолювана ним комісія має свій, відмінний від урядового, концептуальний підхід до формування бюджету.

А поки що проект бюджету оперує трильйонами і квадрильйонами уявних грошей. Дефіцит бюджету становить за проектом 44 відсотки. Рівень інфляції плановано в розмірі 34 відсотки. Віктор Пинзеник, який виступав на засіданні як депутат, зазначив, що такий рівень інфляції закладено через те, що 107 трильйонів карбованців намічено одержати за рахунок емісії. Укладачі проекту бюджету сподіваються, що 150 трильйонів карбованців будуть забезпечені неемісійним покриттям, тобто намічають мати таку реальну суму доходів. А втім, це лише прогнози, котрі, як свідчить наше життя останніх років, справджуються з величезною похибкою в гірший бік. На жаль. І «музика» ця дедалі більше нагадує похоронні попурі. І диригент, і скрипка, і оркестр надто захопилися грою. Україна ще жива, хоча й ледь животіє.

На завершення пленарного засідання депутати ратифікували Договір між Україною і Словаччиною про взаємний захист інвестицій.

Світлана ПИСАРЕНКО.

ПІСЛЯ ХОЛОДНОЇ ЙОРДАНСЬКОЇ ВОДИ...

Ранкове засідання 19 січня

(Початок на 1-й стор.).

Кабінет міністрів докладно проаналізував різні варіанти джерел покриття цієї суми. Деякі з цих варіантів Україна вже проходила.

Перший — піти традиційним шляхом: не платити Росії за спожитий газ. Це робили 1994 року. Тоді борг Росії за газ становив 1,4 млрд.доларів. Уряд добре усвідомлює, чим може закінчитися для України цей шлях.

Варіант другий. Скорочення витрат бюджету за іншими статтями. Сума такого скорочення зіставна із загальним обсягом витрат на освіту (350 трлн.крб), охорону здоров'я (310 трлн.крб.), вдвічі перевищує суму витрат на оборону (149,2 трлн.крб.). Отже, скорочення витрат бюджету за іншими статтями в таких масштабах неможливе.

Третій варіант. Підвищення податків для того, щоб компенсувати 367 трлн.крб.

Четвертий варіант. Уряд розглядав класичний, традиційний для України в попередні роки шлях покриття витрат — додаткова емісія:

друкування грошей на 367 трлн.крб. з відповідним підвищенням після цього темпів інфляції.

Наслідки таких дій ми добре відчули 1993 року, коли життєвий рівень населення зменшився вдвічі.

КМ визнав за неприпустимий такий сценарій розвитку подій і вважає за потрібне здійснити рішучий крок у напрямку до нової соціальної політики. Йдеться про відхід від системи знеособленої підтримки всіх через дотування цін до системи адресної допомоги тим, чиї прибутки не дають можливості у повному обсязі здійснювати платежі за житлово-комунальні послуги.

У програмі адресних житлових субсидій закладено один із найпрогресивніших елементів нової соціальної політики — принцип перерозподілу прибутків із заможної частини населення на користь менш забезпечених.

Адресні субсидії населенню покладено на бюджет. У проекті бюджету на 1996 рік закладено кошти на субсидії населенню в розмірі 87 трлн.крб. Субсидії отримують 1 млн. 5 тис. сімей. В.Пинзеник докладно розповів про нову політику нарахування субсидій. До 1 квітня 1996 року продовжено нестягнення пені за невчасну сплату житлово-комунальних послуг.

Наприкінці доповідач підкреслив: важливо знати таке. Хоч скільки підвищується квартирна плата, для тих сімей, які одержують субсидії, зростання оплати не буде: збільшується розмір субсидій, які виплачує за них уряд.

Після інформації народні депутати поставили доповідачеві численні непрості запитання. Попри готовність до розігріву, віце-прем'єр-міністрові стало помітно душно.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Постанова Верховної Ради України

Про порядок висвітлення роботи п'ятої сесії Верховної Ради України

З метою задоволення потреб суспільства в об'єктивній та оперативній інформації про роботу законодавчого органу країни та враховуючи пропозиції народних депутатів України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Кабінету Міністрів України, Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити висвітлення роботи Верховної Ради України в порядку, передбаченому на четверту сесію Верховної Ради України.

2. Прес-службі Секретаріату Верховної Ради України:

— забезпечити всебічне та об'єктивне інформування у національних та закордонних засобах масової інформації про діяльність Верховної Ради України та її робочих органів;

— здійснювати організацію і проведення по радіо та телебаченню циклових програм і передач за участю народних депутатів України.

3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на постійну Комісію Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 16 січня 1996 року.

Постанова Верховної Ради України

Про проект Закону України про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів з питань оподаткування

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Прийняти в першому читанні поданий постійною Комісією Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності проект Закону України про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів з питань оподаткування.

2. Встановити, що надходження від податку на добавлену вартість в повному обсязі підлягають зарахуванню до Державного бюджету України, починаючи з дня опублікування Закону України про Державний бюджет України на 1996 рік.

Кабінету Міністрів України у двотижневий термін подати пропозиції щодо змін у законодавстві України і проекті Закону України про Державний бюджет України на 1996 рік, які необхідні у зв'язку з зарахуванням податку на добавлену вартість до Державного бюджету України.

3. Доручити постійній Комісії Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності доопрацювати зазначений проект Закону з урахуванням пропозицій та зауважень постійних комісій Верховної Ради України і народних депутатів України та внести його на розгляд Верховної Ради України.

4. Постійним комісіям Верховної Ради України у двотижневий термін подати пропозиції до зазначеного законопроекту до постійної Комісії з питань фінансів і банківської діяльності.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 16 січня 1996 року.

Постанова Верховної Ради України

Про внесення змін і доповнень до Постанови Верховної Ради України від 31 травня 1995 року «Про застосування статті 28 Закону України «Про Державний бюджет України на 1994 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Пункт 2 Постанови Верховної Ради України від 31 травня 1995 року «Про застосування статті 28 Закону України «Про Державний бюджет України на 1994 рік» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 21, ст.156) викласти в такій редакції:

«2. Встановити, що до введення в дію відповідних законодавчих актів України застосовується механізм справляння податку на добавлену вартість та акцизного збору, передбачений статтею 28 Закону України «Про Державний бюджет України на 1994 рік» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 20, ст.120) із застосуванням ставки податку на добавлену вартість у розмірі 20 відсотків».

2. Доповнити зазначену Постанову пунктами 3 та 4 такого змісту:

«3. Не застосовувати до підприємств з іноземними інвестиціями фінансові санкції за несплату податку на добавлену вартість та акцизного збору щодо товарів, імпортованих в період з 18 лютого 1994 року до 19 червня 1995 року, тобто до набрання чинності цією Постановою.

4. Щодо імпортних товарів, реалізованих підприємствами за цінами, розмір надбавки до яких, за винятком витрат на виробництво продукції (робіт, послуг), перевищував розмір ставки податку на добавлену вартість, а щодо підакцизних товарів — і розмір ставки акцизного збору, податок на добавлену вартість та акцизний збір справляються у встановленому законодавством порядку.

Дозволити підприємствам з іноземними інвестиціями до 1 квітня 1996 року провести розрахунки з бюджетом щодо таких товарів».

3. Ця Постанова набирає чинності з 1 січня 1996 року.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 16 січня 1996 року.

З турботою про дітей України

Указом Президента України від 18 січня 1996 року затверджено національну програму «Діти України». Надаючи важливого значення становищу дітей, їх соціальному захистові, міністерствам і відомствам, уряду Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям пропоновано розробити і затвердити до 1 березня ц.р. територіальні та галузеві заходи щодо виконання цієї програми.

Координацію робіт, а також контроль за цільовим використанням коштів покладено на Кабінет міністрів.

Найперше — контракти

Указом Президента України від 18 січня 1996 р. встановлено, що цього року держава в особі уповноважених Кабінетом міністрів України міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади провадитиме закупівлю сільгосппродукції та продовольства. Фінансування держконтракту на сільгосппродукцію провадитиметься в межах коштів, передбачених держбюджетом, та бюджетних позичок, наданих заготпідприємствам та організаціям агропромкомплексу під держконтракт у 1994—1995 роках, що підлягають поверненню.

Ті, хто виконає держконтракт, можуть передавати продукцію цьогорічного врожаю на біржевий ринок і зберігання, а також реалізовувати її за цінами, що склалися на той час на біржовому ринку України.

Кабмін у місячний термін має повідомити виконавців про обсяги держконтракту.

АПК — наш пріоритет

Виступ голови Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів Петра ШЕЙКА на сесії Верховної Ради України

Шановний Олександре Олександровичу, шановні народні депутати, шановні члени уряду! У всіх у нас були сподівання, і великі, на те, що врешті-решт уряд запропонує нам реальний бюджет — бюджет без маніловщини. Чи отримали ми бажане? Гадаю, що ні.

Коли наш виборець чує дискусії про державний бюджет, він, очевидно, не може збагнути, про що йде мова, що то за квадрильйони такі? Яким чином зорієнтуватися, куди хилить уряд, чи вірна позиція його традиційних опонентів — членів парламенту? І, насамкінець, чи краще від того буде жити народові? І чується в цьому залі переважно таке: треба додати туди, а ще туди і туди, і мало хто говорить навпаки: звідки взяти. Словом, як завжди.

Не так уже і давно бюджет України вимірювався зовсім іншими показниками, тепер квадрильйонами. А що ж далі, скільки ще нулів треба додавати, аби нарешті вибрати правильну філософію розробки бюджету?

І головне — щоб громадянин наш ясно зрозумів, що ж діється з економікою, фінансами, податковою і банківською системами, яким буде соціальний захист найменш забезпечених верств населення.

Словом, і ми, і вони повинні з'ясувати собі, що ж відбувається із самою державою: чи вона занедужала, чи, може, вона взагалі безнадійно хвора? На ці абсолютно закономірні питання відповідь може дати не якась там чергова програма до 2100 року чи запевняння лідерів держави, що все буде о'кей, тільки треба трошки почекати, а саме державний бюджет, за розробку і прийняття якого, слава Богу, в останні роки серйозно взялися Президент, уряд і парламент.

І хоч не розписаний наш бюджет по 15, скажімо, або 20 тисячах показників, як це робиться в інших країнах, але і ті 900 показників — це солідний матеріал для уявлення фінансової ситуації в Україні, вони прозоро вимальовують концепцію уряду для подальшої стабілізації економіки.

Правильна вона чи ні? На мій погляд, не зовсім, не набере з таким бюджетом необхідних обертів економіка, не краще стане жити нашим громадянам.

Причина значною мірою полягає в тому, що не навчилися ми ще формувати бюджет, не навчилися просто. Давить на нас усіх споживацька ментальність, бажання від дірявої ковдри відірвати якомога більший клапоть і зостатись задоволеним, що поділять цей клапоть з таким гонором і розрахунком, що не тільки своїм, але і чужим дістанеться гарний шматок. Хіба не так?

А згадаймо, як виконувався бюджет у 1994 або 1995 роках? У багатьох голова боліла лише про витратну частину, про те, як її підсунути поближче та достойніше розподілити. І доділилися, що Верховна Рада змушена була доручити Генеральному прокуророві розібратися, де ж поділись кровні заробітки шахтарів, металургів, селян, учених і чому нам доводиться ті кошти шукати не тільки у близькому і далекому зарубіжжі, а навіть у Африці.

Не хочеться, щоб так було і з бюджетом 1996 року. А для цього найважливіше нарешті визначитись, на які педалі треба натискати, що треба забезпечувати фінансами в першу чергу, де зекономити, за рахунок чого реально поповнити бюджет. І чесно сказати людям, на що ж нам не вистачить тих грошей, на який період це розтягнеться.

Абсолютно очевидно, що збалансованого бюджету не буде і на цей раз. Тому треба визначитись у пріоритетах. На мій погляд, вони такі.

Перше. Агропромисловий комплекс, від сировинної бази якого залежить розвиток легкої і переробної промисловості. Якраз тут поки що концентрується половина експортного і валютного потенціалу в державі.

Друге. Паливно-енергетичний комплекс. Ми повинні зрозуміти, що з піднесенням цього комплексу зменшиться політичний тиск на Україну з боку близьких і далеких партнерів.

Третє. Соціальний захист населення і утримання на належному рівні соціальної інфраструктури, особливо на селі. Я вже не буду говорити про компенсацію населенню вкладів, які воно втратило. Про соціальний захист малозабезпечених, пенсіонерів-інвалідів. Про військовослужбовців і т.д.

І насамкінець — наука. Тут просто не до жартів. Настав час рятувати створений потенціал держави, який гідно сьогодні формує її авторитет у світі.

Отже, пріоритет агропромислового комплексу. Ситуація в цій галузі стає просто неконтрольованою. Держава сюди не вкладає навіть того, що вже стабільно досягнуто.

Для мене незрозуміло, чому в бюджеті немає коштів на державний контракт, принаймні, на 10 млн. тонн хліба, 200—250 млн. тонн олії, 7—8 млн. тонн молока, 2,5—3 млн. тонн м'яса. Це ж наші стабільні виробничі показники і закупівлі ще зовсім недавно. А це ж розрахунки за газ, нафту, енергоносії, це, зрештою, монополія держави на стратегічну продукцію. Давайте, нарешті, себе шанувати, негоже нам шукати свою продукцію і гроші теж за кордоном. Але селянин сьогодні просто в безвиході, він залишився сам на сам зі своїми проблемами і змушений за безцінь продавати продукцію абикому. Причому в однаковій ситуації опинилися як селянин-консерватор, так і селянин-реформатор. Практично гине соціальна сфера на селі. Не виконується бюджетом закон про соціальний розвиток села.

Але, як кажуть греки, «закони інколи сплять, але вони ніколи не вмирають», і ми все одно повинні їх виконувати.

Ви знаєте, що Мінсільгосппрод сьогодні можна без помилки назвати Міністерством охорони здоров'я, Міністерством молоді і спорту, Комітетом з житлово-комунального господарства, тому що це міністерство в одній особі, без грошей виконує функції, забезпечує селянина найнеобхіднішим.

От характерний приклад. На селі проживає 17 мільйонів чоловік — 30 процентів населення України. Валовий національний внутрішній продукт формується за рахунок АПК, ну, скажімо, на 40 відсотків. І от на розвиток, примірем, спорту, в бюджеті виділяється певна сума для Міністерства молоді і спорту. А Міністерство молоді і спорту виділяє з тієї суми на розвиток спортивної бази на селі 4 відсотки. Все йде на якусь стратегію — олімпійську і так далі. Гине соціальна сфера на селі, і ми повинні серйозно над цим замислитись.

Я вимагаю: із асигнувань по міністерствах і відомствах передбачити у бюджеті Міністерству сільського господарства і продовольства асигнування на утримання міжколгоспних здравниць — це ціла система; на розвиток бази сількомунгоспу; спортивному товариству «Колос» пропорційно до кількості сільського населення і внутрішнього валового продукту по АПК.

І, нарешті, ще одне питання, яке я не можу обійти, як голова комісії. Мова йде про фінансування Верховної Ради. Шановні колеги! Ще не народився проект державного бюджету, а гострі на перо журналісти зробили сенсацію: парламент вимагає неможливого. І, до речі, ні слова не сказали про владу виконавчу. Ну, скажімо, були публікації, що Верховна Рада хоче утримати в належному стані будинки Верховної Ради, вона претендує на якісь там санаторії в Криму. Ми вже з вами отримуємо зарплату більше 100 мільйонів і так далі. Впевнений, що ці сенсації не спрацювали. Адже люди розуміють, що мова йде не про, начебто, подвійні апетити чи то Голови Верховної Ради, чи народних депутатів, а про авторитет держави в особі її вищого законодавчого органу.

А усохлі дерева і порослі бур'яном газони біля адміністрації чи резиденції Президента або, скажімо, біля парламенту, чи обшарпаний будинок парламенту — зрозуміло, що це не робить авторитету нашій державі. І платню депутат отримує не більшу, ніж державний службовець, і двічі на рік не відпочиває в кримських санаторіях. А забрати ці санаторії під юрисдикцію Верховної Ради — це спроба зберегти ці унікальні заклади для України і для її народу, а не просто продати за безцінь з молотка закордонним багатіям, що так хочуть зробити сьогодні як наші, так і чужі можновладці. І насправді виходить, що для забезпечення Верховної Ради та організацій, які входять до її майнового комплексу, необхідно 14,3 трильйона карбованців, що в цінах грудня 1995 року збільшено на 46 %, тоді як за проектом бюджету на утримання виконавчої влади на 1996 рік видатки збільшуються у півтора раза. Ось і вся арифметика.

Тому пропоную: затвердити на 1996 рік автономний бюджет Верховної Ради в сумі не менше 14,3 трильйона карбованців і щоби він у подальшому не залежав від волі будь-якого чиновника, навіть рядового: чи то Мінфіну, чи то Кабінету міністрів. Вважаю, що бюджет у нас уже й так не в тому вигляді сьогодні, як він був нам поданий. Тому потрібна серйозна корекція з урахуванням пропозицій народних депутатів перед поданням на наступне читання.

Дякую за увагу.

У номер

● *Москва*

Головою Ради глав держав СНД знову обрано Президента РФ Бориса Єльцина

(Початок на 1-й стор.)

Що ж до Митного союзу, то Леонід Кучма висловив скептичне до нього ставлення. «Те, що пропоновано в Митному союзі, ми прийняти не можемо, бо це суперечить економічним інтересам України, про що свідчать найпростіші розрахунки», — зазначив він в інтерв'ю Інтерфаксу. Разом з тим Президент України підтримав ідею створення потужних фінансово-промислових груп.

Має Україна і власну позицію щодо надання мандату СНД Росії. Наша країна не раз заявляла, що в змозі самостійно відстоювати свої інтереси в міжнародних організаціях.

Можливо, нинішній саміт наблизить розв'язання придністровського конфлікту. Перед відльотом до Москви Президент Молдови Мірча Снєгур припустив, що серед іншого обговорюватиметься можливість підписання президентами України, Молдови і Росії меморандуму. Делегація Молдови візьме участь лише в обговоренні економічних питань.

Єльцин вважає: бойовики залишилися тільки під землею

Президент Росії Борис Єльцин офіційно оголосив журналістам, що операцію в селі Первомайському «завершено з мінімальними втратами» — як щодо заручників, так і щодо федеральних військ.

Мінімальні втрати, слід розуміти, це те, що з 200 заручників у живих залишилися 82, а 18 пропали безвісти. «Їх треба вважати поки що живими, — сказав Єльцин. — Вони могли заховатися або втекти». Також Єльцин повідомив, що серед військовиків загинуло 26 (?) чоловік, два бійці «Альфи» та 250 поранено. «Всіх бандитів знищено, якщо хтось не ховається під землею».

За повідомленням деяких інформагентств, чеченсько-дагестанський кордон прорвав новий загін бойовиків, і бої тривають.

● *Київ*

Військовики заробляють гроші. Собі і державі

Український інженерно-мостовий підрозділ вирушить до Анголи для участі в контрольній миротворчій місії ООН вже в лютому. За рік їх участі в місії Україна отримає від ООН компенсацію в розмірі 2,6 млн. доларів. Частину з цих грошей, відповідно до постанови Верховної Ради України від 16 січня цього року, буде спрямовано на будівництво житла для військовослужбовців. Окрім того, Україна отримує від ООН за кожного миротворця 988 доларів щомісяця, — повідомляє Інтерфакс.

А за 3,5 року присутності українських миротворців у колишній Югославії наша держава отримала близько 33 млн. доларів, які було витрачено на виплату зарплати військовикам, «в інтересах держави і за рішенням Кабміну країни».

За цей час у колишній Югославії загинули 15 українських миротворців (сім'ям загиблих сплачено страховку) і більш як 60 поранено.

А себе не вберіг...

Сьогодні минув рік з того трагічного дня, коли передчасно перестало битися серце голови Спілки юристів України, президента Української національної асамблеї підприємництва Володимира Суміна. Напередодні цієї сумної дати в Українській академії внутрішніх справ відбулося чергове засідання Українського юридичного клубу, ініціатором створення якого був Володимир Олександрович.

Це були своєрідні «сумінські читання», в яких Володимир Олександрович постає як людина з великої літери, відомий політичний і громадський діяч, розробник багатьох законопроектів, талановитий організатор багатьох починань у правничому житті України, послідовний реформатор. Та найбільше теплих слів, пройнятих гостротою трагізму втрати, було сказано про нього як про людину зі щирим серцем, людину, яка найменше думала про себе, але завжди готова була прийти на допомогу іншим. Прощаючись з друзями, Володимир Сумін завжди говорив: «Бережи себе». Себе ж він не вберіг.

Однак, як зазначив президент юридичного клубу Володимир Стретович, дехто з тих, хто зобов'язаний Володимиру Олександровичу високими державними посадами, почали забувати свої клятви. Тому ті, хто справді свято шанує його пам'ять, мають продовжити справу, започатковану Володимиром Суміним.

Василь ТУГЛУК.

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Законопроект тижня

Чотири томи для роздумів

Одного разу Микола Азаров зауважив, що на той час, коли він очолив Комісію з питань бюджету, цей найголовніший закон уміщався в тоненькій брошурці. А сьогодні депутатам подано чотири томи бюджету на 1996 рік. Отже, законопроект набуває конкретніших і реальніших обрисів.

Та, як показало обговорення, що тривало два дні, до конкретності й реальності ще дуже далеко, тож кожен з депутатів вимагав відповіді на свої запитання. Годі намагатися хоча б перелічити їх. Тому, судячи з усього, ми ще довго повертатимемося до цього питання, адже полярність думок, висловлених на сесії, дуже велика.

Скажімо, голова Комісії з питань базових галузей Валерій Череп звертає увагу на незбалансованість до-

ходних і видаткових статей. На його думку, щоб хоч якось звести їх до одного знаменника, потрібно визначити чіткі пріоритети, а це, як відомо, легка та харчова промисловість, машинобудування.

(Закінчення на 4-й стор.).

У номер

● *Запоріжжя*

Ось і школа, ось і клас...

Україномовна середня школа № 4 щойно здана в експлуатацію в Мелітополі. 44 навчальні класи, швейна, столярна та механічна майстерні, лінгафонні та тренажерні кабінети, кімнати для ігор, їдальня і кінозал — це лише перша черга новобудови. Така чудо- школа, що за обладнаністю і затишком навряд чи поступиться перед будь-якою в області, готова прийняти 1700 дітлахів.

Згодом буде споруджено зимовий сад під скляним дахом і басейн. І все це завдяки міськвиконкомові та ВО «Старт», АТ «Рохмо», заводам «Автогідроагрегат» та компресорному.

● *Чернігів*

Обід — від «Айболита»

У банкетному залі державно-комунального підприємства харчування «Полісся» у січні започатковане щоденне безплатне харчування 150 інвалідів, людей похилого віку, малозабезпечених. Благодійний фонд «Айболить», який узявся за цю справу, розраховує на фінансову підтримку багатьох бізнесменів, підприємств міста.

● *Кіровоград*

Закортіло світловодцям власного герба

Саме з цього приводу розгорілася дискусія на сесії Світловодської міськради. І в результаті перемогла думка: всі мають, а ми не маємо. Буде і в нас, вирішили депутати і затвердили комісію з питань розробки конкурсного завдання зі створення герба міста на чолі із першим заступником голови міськради Анатолієм Басарабом. І незабаром художники-геральдисти матимуть змогу помірятися творчими силами, щоб задовольнити замовлення світловодців.

● *Луганськ*

Шахти не тільки закривають, а й будують

Побіля міста Красний Луч розпочато спорудження нової шахти. Її назва «Краснолуцька-Північна». Замовник — виробниче об'єднання «Донбасантрацит».

Шахта матиме незвичний для Донбасу вигляд — не буде вертикального ствола, а тільки — похилі. Будівництво завдяки цьому значно прискориться і здешевиться. А можливе це стало тому, що глибина залягання вугільних пластів дуже невелика — 150 метрів.

Перше вугілля нова шахта видасть 1997 року. Проектна потужність підприємства — 1,8 млн. тонн породи на рік.

● *Житомир*

З ім'ям міністра

У Брусилівській школі № 2 відбувся мітинг з нагоди відкриття пам'ятної дошки про присвоєння школі імені першого міністра України у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС Георгія Готовчиця.

Брусилівський район відродився на карті Житомирщини після того, як Україну обпалив смертоносний «мирний атом». Сюди вже переселилося вісім тисяч жителів з уражених радіацією районів, передусім Народицького. На околиці Брусилова, де ще в 1990 році був пустир, виріс новий великий район. У школі навчаються близько 400 дітей переселенців. Відкрито її рівно рік тому. Лічені дні не дожив до тої події Георгій Готовчиць.

Чотири томи для роздумів

(Початок на 3-й стор.).

І не просто визначити пріоритети, а чітко дотримуватися запланованого, бо торік теж було визначено пріоритети, а в результаті спад виробництва у пріоритетних галузях був удвічі більший, ніж в цілому по народному господарству. А з цим прямо пов'язане ставлення до закону про бюджет як до закону, бо за результатами 1995 року до 90 відсотків статей бюджету не виконано, у той час як за деякими перевиконано у бік збільшення видатків.

Голова Донецької обласної Ради народних депутатів Володимир Щербань, він, як відомо, свого часу очолював парламентську Комісію з питань бюджету, звернув увагу на велику зацентралізованість бюджету: на його думку, такого не було навіть за часів Союзу. Тож головним своїм завданням він вбачає відстоювання інтересів регіонів та створення умов, за яких місцева влада була б зацікавлена здобувати більше коштів. А поки що такої зацікавленості немає, бо кожний керівник знає, що їх заберуть до центру. Щодо реальності доходної частини бюджету, то, на його думку, про це навіть зайве говорити. Позицію Володимира Щербаня підтримує голова Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством Олег Таранов. Він також вважає за потрібне переглянути структуру розподілу бюджетних коштів між областями і центром. Стосовно реальності поданого бюджету, Олег Таранов висловив припущення, що він може бути такий за умови реорганізації економіки та безумовного виконання бюджету. Представник депутатської групи «Реформи» Сергій Терьохін, критикуючи поданий проект бюджету, висловив думку про нереальність ряду доходних статей.

Насамперед йдеться про податок на добавлену вартість та кошти від приватизації. Володимир Лановий також звернув увагу на те, що проект бюджету пропонує нестійкі доходи до бюджету та ненадійні джерела покриття дефіциту. Натомість Віктор Пинзеник вважає, що, попри значні недоліки поданого проекту, ми маємо всі підстави для того, щоб утримати дефіцит на плановану рівні. Зокрема, він вважає за реальну можливість отримати для покриття бюджету 150 трильйонів від реалізації державних цінних паперів.

Така була палітра парламентського обговорення найголовнішого закону держави. Тепер протягом наступних двох тижнів «враховуватимуться всі висловлені пропозиції, а отже, знову вестиметься кулуарна боротьба за відстоювання найрізноманітніших інтересів. Але вже сьогодні очевидно: годі сподіватися, що бюджет на 1996 рік буде прийнято протягом найближчого місяця. Бо якщо у США, де бюджет подають навіть не в чотирьох томах і де все заздалегідь обчислено, ніяк не вдається збалансувати доходну та видаткову частини, то на що сподіватися нам? Тож, напевно, все піде за старим сценарієм: потрібно приймати хоча б той бюджет, що маємо.

Мовчок тижня

Сергій ВЛАД, журналіст

А Рем значний, йому видніш

З ОСОБОЮ одного з наймогутніших людей Росії Ремом Вяхірєвим пов'язано більше чуток, домислів, аніж реалій. Адже Великий Рем для журналістів невразливий. Члени українського уряду, деякі керівники АТ «Укргазпром» стверджують, що для них — так само. Що, приміром, може сказати співрозмовникові така вяхірєвська фраза: «Те, що потрібно РАТ «Газпром», — потрібно Росії!»

Одначе в цьому вся суть. І тому приїзд Вяхірєва до Києва напередодні московської зустрічі глав держав і урядів Співдружності слід розглядати як свідчення російського інтересу до газового питання в Україні. Перебіг переговорів з віце-прем'єром Павлом Лазаренком залишили за кадром мас-медіа. Тому пропоную зважити низку припущень.

Пана Рема Вяхірєва, що добре знає умови, в яких розвивається український менеджмент, мало приваблює перспектива замість одного гаранта в особі українського уряду мати кілька: в особі комерційних фірм, пов'язаних договірними відносинами з РАТ «Газпром» з одного боку, і з АТ «Укргазпром» — з другого. Тим більше, що кількість оптових покупців російського газу стрімко скорочується через жорсткі умови партнерства з «Укргазпромом».

Одне слово, переконати в ефективності нової схеми реалізації російського газу в Україні пана Вяхірєва не вдалося. В ефективності української енергетичної біржі — і поготів. Отже, можна припустити, що голова РАТ «Газпром» поїхав до Москви коли не з урядовою гарантією під контракти 1996 року, то з твердою обіцянкою мати таку. Можна припустити, що в такому разі обумовлені обсяги постачання газу ще в листопаді минулого року (50 млрд куб. м) залишилися чинні. Навряд чи це можна стверджувати щодо вартості транзиту природного газу територією України, так само як стосовно вартості газу для потреб нашого ринку. Ціни й тарифи, зрозуміло, — комерційна таємниця, проте можна сміливо припустити: якщо тариф за транзит однієї тисячі кубометрів російського газу на відтинку 100 кілометрів опуститься нижче двох доларів США, знизиться й ціна імпортного газу.

Втім, не варто гадати. Аргументи Великого Рема сильніші за наші, адже ми його боржники і в минулому, і, схоже, в майбутньому, бо маємо дедалі меніше товарного покриття заборгованості з газу. І тому, що Рем і насправді Великий, а ми зростаємо повоненьки.

Сподівання тижня

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

«Крила батьківщини» шукають, де спекотно. Поки що

Цього тижня київський авіаційний завод «Авіант» отримав сертифікат ухвалення виробництв літаків Ан-32П і Ан-32Б. На думку самих виробників, цей документ дасть змогу вітчизняним літальним апаратам закріпитися на зовнішньому ринку.

Одержавши такий документ, заводчани навряд чи зможуть розслабитися — відстоювати право на володіння сертифікатом їм доведеться кожні півроку.

Втім, говорити, що українські літакобудівники твердо йдуть шляхом, що веде до європейського майбутнього, ще зарано. Західні виробники обладналися тут давно і міцно, і пускати на небосхил новачків не надто бажають. До того ж, сертифікацію було здійснено відповідно до авіаційних правил, чинних на території СНД, які тільки узгоджено з міжнародними.

Та й сам Міждержавний авіаційний комітет (МАК), що здійснював освідчення, котується здебільшого в країнах СНД, і, за словами заступника голови авіаційного регістру МАК Костянтина Іванова, вже п'ять років ведеться діалог із США, а також з об'єднаною Європою про те, щоб документи від МАК автоматично визнавали на Заході. За оцінками представників комітету, процес розтягнуть у найкращому разі ще на два роки, і річ тут зовсім не в технічних даних літальних апаратів, а знову ж таки в насиченості ринку. Тож поки що основні наші покупці — країни колишнього Союзу, де вже літають 1996 наших «Анів», в той час, як у країнах далекого зарубіжжя літають 873 літаки Антонова. А ще, на думку генерального директора київського авіазаводу Олександра Харлова, можна розгорнутися в «країнах зі спекотним кліматом».

І все ж, незважаючи ні на що, вітчизняні авіатори взяли у новому році непоганий розгін. А коли взяти до уваги те, що незабаром «Авіант» збирається позмагатися за сертифікат на виробництво Ту-334, то так і хочеться сказати: «Від гвинта!» — і головне — не «пролетіти».

На фото Ю. Бродовського: Ан-32П під час гасіння пожежі.

Цитата тижня

Учора «Комсомольская правда» під рубрикою «Люди, які вважають нас ідіотами» опублікувала цитату з виступу Президента Росії Бориса Єльцина перед журналістами.

«Задимлюють вулиці, і вони (заручники Первомайського. — Ред.) тікають... А коли вони біжать, розумієш, широким фронтом, їх значно важче вбивати...»

Прогнози

То кому забракло здорового глузду?

МАЙЖЕ рік тому, в лютому 1995-го, під час опитування, проведеного Центром «Демократичні ініціативи» серед киян, зондували питання, як столичні мешканці уявляють подальший розвиток подій у Чечні?

Нагадаємо, що це був період відносного затишшя, коли внаслідок успішного просування російських військ над Грозним замайорів російський прапор. Офіційні кола Росії тоді запевняли світову й російську громадськість, що військові дії скінчилися, і от-от у Чечні буде встановлено «конституційний порядок».

Чи переконали киян рік тому запевнення російського керівництва? Які прогнози вони зробили тоді щодо розвитку подій у Чечні і чи справдилися вони?

Слід сказати, що передбачення киян значно відрізнялися від запевнень офіційних осіб Росії і були аж ніяк не оптимістичні. Лише 12% опитаних мали віру, що війна в Чечні скоро скінчиться і Росія зможе навести там свій порядок; більшість — 41% — зійшлися на думці, що спротив діям Росії у Чечні триватиме; 26% опитаних оцінили ситуацію ще драматичніше, вважаючи, що на Кавказі скоро розгорнеться справжня партизанська війна; 18% на це запитання відповіді дати не змогли.

Від часу тих прогнозів минув рік. І вже більш як рік триває неоголошена війна в Чечні. Отже, у передбаченні подій кияни виявилися кращими «прогнозистами», ніж офіційне російське керівництво. Це підтвердили події у Кизлярі та Первомайському, теракти, здійснені у Грозному та Туреччині. І щоб зробити такий прогноз, достатньо було здорового глузду.

Прес-служба «ДІ».

Чечня. Перепочинок після бою.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Угода тижня

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

Міст: через Тису і далі

У Будапешті підписано угоду про реконструкцію автомобільного мосту через Тису. Документ підписали міністри транспорту України Іван Данькевич та Угорщини Карой Лотц.

До існуючого нині полотна з двох боків добудовуватимуться ще по дві автомобільні полоси. Цю роботу здійснюватиме українська сторона («Укравтодор»). До речі, конструкція аналогів у Європі не має. Після цього угорські партнери беруться за оновлення автомобільного переходу (до червня 1997 року).

На зустрічі міністрів обговорено й ряд інших проблем. Зокрема, щодо будівництва так званого 5-го європейського коридору, і автомагістралі Трієст—Київ. Ведуться переговори з Європейським банком реконструкції та розвитку, який погодився надати фінансову підтримку проекту.

Розглянуто можливості продовження до Києва магістралі комбінованих перевезень за маршрутом Будапешт — Любляна, перспективи транспортування через Україну та Угорщину контейнерів з Азії в Європу. Важливою є домовленість про введення єдиної комп'ютерної мережі для обслуговування залізничного транспорту, насамперед прикордонного.

Будапешт.

Відставка тижня

Сергій ВУСАТИЙ, журналіст

РІВНЯННЯ НА ДИПЛОМАТІВ!

СВОЮ ТРЕТЮ річницю на посаді командувача Чорноморського Флоту Едуард Балтін ознаменував пресконференцією. Схоже, в цей час адмірал ще не знав, що від питання про його відставку якоюсь мірою залежатиме успіх переговорів президентів України і Російської Федерації.

Мабуть, екс-президент України Леонід Кравчук і нинішній Президент РФ Борис Ельцин визнають, що за еполетами політики не ховаються. І шкодують, що думали інакше, призначаючи в січні 1993 року на найдипломатичнішу посаду — командувача ЧФ — Едуарда Балтіна. Принаймні, зустрічаючись з Е. Балтіним віч-на-віч, журналісти шкодували про це не раз.

Ця прес-конференція не стала винятком. На думку Едуарда Балтіна, підписання Ялтинської (1992 року) угоди між Україною і Росією щодо розподілу ЧФ було мудре, бо формування Військово-Морських сил України покладали на ... Чорноморський флот. І адмірал запевняє, що ЧФ створив би ВМС України як годиться, а також додає, що дію Ялтинської угоди слід продовжити ще на рік. Усе просто й зрозуміло для адмірала: Україна виконувала ялтинські домовленості тільки протягом року, а затим облишила фінансування своєї частини флоту. Тому його, Едуарда Балтіна, реакція була відповідна: він відмовився від призову українських моряків та офіцерів. Мобілізаційний ресурс, мовляв, недешеве задоволення. Втім, для України утримання росіян-чорнофлотців — також. За електроенергію, визнає адмірал, ЧФ заборгував 261 мільярд карбованців, за опалення — 289 мільярдів 188 мільйонів карбованців, за споживання води — 28 мільярдів, одне слово — загальний борг становить близько 6 трильйонів карбованців. Зате (чому, власне, «зате», якщо це планетарний обов'язок!?) ЧФ сплатив 3 трильйони 206 мільярдів 726 мільйонів карбованців податків. І взагалі, вважає Едуард Балтін, проблему заборгованості ЧФ мають вирішувати Україна й Росія на міжурядовому рівні за принципом взаємозарахунків під час обслуговування зовнішнього боргу України Російській Федерації. Тільки так: створювати ВМС України має ЧФ, а його борги — це урядовий клопіт.

Не менш конструктивно висловлюється адмірал і з приводу сочинських домовленостей міністрів оборони України і Російської Федерації: поділити флот у такий спосіб неможливо, бо одна сторона не встигає передавати кораблі, а інша їх приймати. І взагалі після розподілу не буде ні російського, ні українського флотів...

Як показав цей тиждень, не буде і адмірала Балтіна.

До речі

А ДЕ ЇХ ШУКАТИ?

Посилаючись на добре поінформовані джерела, наш власний кореспондент Олександр Пілат повідомляє, що на посаду командуючого ЧФ дебатуються три кандидатури: перший заступник командуючого, начштабу ЧФ віце-адмірал Петро Святашов, заступник командуючого ЧФ, керівник робочої групи з розподілу ЧФ з російської сторони віце-адмірал Геннадій Сучков і заступник командуючого Балтфлотом Росії віце-адмірал Віктор Кравченко, котрий свого часу служив першим заступником начальника штабу ЧФ.

Анонс тижня

З ПИВОМ ДОБРЕ КРОКУВАТИ...

З 1 по 4 лютого з ініціативи Української партії шанувальників пива відбудеться перша міжнародна виставка «Пиво-96». За словами відповідального секретаря партії А.Зирянова, оргкомітет зробив все можливе, аби учасники заходу якнайкраще сумістили приємне із корисним. Відвідувачі зможуть не тільки скуштувати відмінного вітчизняного та зарубіжного напою, виграти щось у конкурсі, але й плідно попрацювати: поділитися досвідом, придбати на імпровізованій агробіржі тонну-другу хмелю, ячменю чи солоду, щоб продовжити пивне свято.

У рамках виставки відбудеться науково-практичний семінар з питань приватизації підприємств пивоваріння, гучна презентація клубу шанувальників пива і навіть зустріч з керівництвом низки політичних партій. Отже, цей симпатичний рак з емблеми виставки запрошує всіх шанувальників пива до Українського дому з 1 по 4 лютого!

Рішення тижня

Верховна Рада звільнила підприємства з іноземними інвестиціями від штрафних санкцій за несплату ПДВ та акцизного збору

Верховна Рада України 16 січня прийняла постанову, згідно з якою до підприємств з іноземними інвестиціями не застосовуватимуться штрафні санкції, а також не стягуватиметься пеня за несплату податку на додану вартість та акцизного збору з товарів, імпортованих у період з 18 лютого 1994 року до 19 червня 1995 року.

Цитата тижня

Євген СУПРУНЮК:

1996 рік парламент Криму починає в складних умовах

Перед початком роботи 4-ї сесії Верховної Ради Криму 17 січня її голова Євген Супрунюк виступив зі зверненням, у якому зазначив, що 1996 рік парламент Криму починає у складних умовах — немає власної Конституції, немає правової бази економічних реформ, значною мірою втрачено керування.

Сьогодні, вважає Є. Супрунюк, перед депутатами стоять «найважливіші завдання» — поновити у повному обсязі рівень довіри кримчан, налагодити ефективне співробітництво з керівництвом України, зв'язки з Росією, вивести роботу Верховної Ради Криму на якісно новий рівень.

Крім того, депутатам слід працювати над поліпшенням роботи уряду, для чого, вважає спікер, має бути змінена його структура, чисельність апарату та стиль роботи.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Бачили очі, кого рятували?

SOS тижня

ДВА МІСЯЦІ тому посеред синього Середземного моря корабель «Дунай вояджер» Дунайського пароплавства почув сигнал тривоги: тонув ліванський катер. Звичайно, капітан міг наказати команді просто заткнути вуха і заплющити очі. Але тоді йому довелося б сісти до в'язниці, не кажучи вже про муки совісті. Отож українська команда вчинила благородно, прийнявши на свій борт 15 пасажирів.

Проте сісти їй усе-таки довелося. Майже на два місяці корабель застряг у нейтральних водах в очікуванні дозволу зайти до порту Бейрута. Хто ж міг подумати, що ліванський катер перевозив нелегальних емігрантів з Шрі-Ланки, Судану, Бангладеш, Індії та Лівану? З капітаном катера «стосунки з'ясували одразу». Він, з'ясувалося, був злочинцем, якого давно розшукували, отож його відправили до в'язниці. А ось врятованих «нелегалів», так само, як і рятівну команду, у Лівані ніхто не чекав. Два місяці МЗС України наші посольства в Лівані, Індії, інших державах намагалися допомогти команді спекатися своїх «пасажирів».

Перше, що стало на заваді, це... конфлікт на Близькому Сході. Наших моряків ліванська влада, очевидно, «запідозрила» у шпигунстві.

По-друге, між Україною і Ліваном, та й з іншими середземноморськими державами, немає поки що правової бази, яка регулювала б процес передавання виловлених у хвилях пасажирів.

Благородство моряків коштувало нашій державі 300 тисяч доларів і зіпсутих нервів керівників Дунайського пароплавства, МЗС та дипкорпусу України. Але цей тиждень нарешті приніс втішну звістку. 16 січня команда, передавши «зайців» з рук у руки представникам Індії, Судану, Шрі-Ланки, Бангладеш та Лівану, планувала направити своє судно до рідних берегів.

Розповідь була б неповна, якби ми не згадали, що не тільки наші моряки здатні на благородні вчинки. На знак подяки українським мореплавцям ліванська сторона подарувала Дунайському пароплавству... катер, який також пощастило врятувати, вартістю в 10 тисяч доларів. Та ув'язненому капітану найближчим часом він не знадобиться...

Прощання з капітаном

НА ЦЬОМУ тижні в Києві, у «Славутичі», знову відбувся (таки відбувся, незважаючи на певні проблеми з фінансуванням) традиційний акторський капусник під знайомим девізом «Гарячі зустрічі в зимовий час». Очевидці кажуть, що цей капусник нарешті вийшов на той рівень гумору, якого від нього й чекали. Тобто це було смішно — смішно саме так, як треба.

І було там багато людей.

Не прийшов лиш один з тих, хто приходив завжди, хто, власне, й відродив ці столичні капусники — відповідальний секретар Київського відділення Спілки театральних діячів Микола Губенков. Бо саме тоді, коли актори столичних театрів натхненно грали капусник, Губенкова не було з нами вже дев'ять днів.

Він був красивим і розумним чоловіком. Народився в акторській сім'ї, сам міг би бути актором — але став тим, що називається генератор ідей, які сам же умів втілювати як мало хто. Його ідея — «Київська пектораль», його ж — оці капусники, і ще багато чого. В юності він служив на флоті й може тому був схожий на просоленого морського вовка, старого капітана всіх морів. Втім, чому «старого» — мав усього 49 літ.

Здається, капусник не в'яжеться з прощанням. Але — сталось. І весь зал встав. І звучала пісня Меркюрі. І все було так, що Губенкову сподобалось би...

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

Уроки під древом життя

ЗА ПІДСУМКАМИ державного ліцензування авторська україноазнавча школа Марії Чумарної визнана єдиною у Львівській області новаторською, хоча десятки шкіл претендують нині на статус альтернативних. Програму цієї школи високо оцінили Академія педагогічних наук, Міносвіти України. Та недарма кажуть: нове — добре забуте старе. Цим «старим», яке школа прагне оживити й увести в зміст освіти, є прадавня народна культура.

Нове — старе, як світ

Нові часи породжують нові прикмети престижу. Престижно, приміром, у приватній платній школі вивчати кілька іноземних мов. Нерідко ступінь альтернативності й престижності прямо пропорційний оплаті за навчання. Ринок є ринок, кожен купує, що йому подобається. Але незрозуміло, чому при цьому всю недержавну освіту називають альтернативною та ще й новою? Так я й запитала Марію Чумарну: до чого є альтернативною створена нею п'ять років тому школа?

— Нічого особливого. Найперше — подаємо дітям цілісне уявлення про світ і місце людини та всього живого в ньому. Я не називаю свою школу альтернативною, хоч за своєю суттю вона є такою. На відміну від авторитарних державних шкіл ми сповідуємо ненасильницьк навчання. Наш учитель — не наглядач, а друг дітей. Якщо дитина йде до школи як на каторгу, навчання нічого не дасть. У сучасній школі дитина не має морального, духовного вибору. Я вичитала в інструкціях японського міністерства освіти: перед учителем ставиться вимога не навчати, а бути керівником дітей в процесі їхнього самопізнання! Чи не звідси така висока культура, високі технології? Не випадково в Японії глибоко вивчають педагогіку Сухомлинського.

Зрозуміло, філософія ненасильницького навчання не кожному педагогові під силу, та й родинна педагогіка авторитарна: яйця курку не вчать. В школі Чумарної взаємини між «яйцями» та «курми» такі делікатні, що буває важко розмежувати тих, хто навчається з тими, хто навчає. Нещодавно Чумарна запропонувала однакові творчі роботи для вчителів та учнів. Результати відповідей на філософські питання були вражаючі, часом — не на користь наставників, одній учительці навіть довелося залишити школу.

— Дітей треба навчити контактувати з вічністю. Чим довше дитина житиме категоріями вічності, тим більшу вона матиме опірність проти суворих реалій життя.

У кожному класі цієї школи — дванадцятеро дітей. Як дванадцять місяців, дванадцять сузір'їв Зодіаку, дванадцятеро учнів Христа. Під магічне число класи не підганялись, це сталось само собою. Та чи випадково?

Мова — дім буття

— Однією з спонук до створення школи у мене була проблема розчленованості знань. Кожен вчитель вважає свій предмет найголовнішим. Але ж світ цільний, його не можна членувати на фізику, хімію, математику. Найстрашніша річ — дивитися на мову під кутом зору граматики! Нині часто цитують: спочатку було слово. А яке слово — слово написане чи слово-думка? Кожне слово має свою енергію, це душа того слова, ти її прикликав, вимовивши слово. Не можна вживати слів, які нічого не означають, про це чітко сказано в Євангелії: за кожне слово будете покарані і кожним словом будете виправдані. Йдеться саме про енергію слова.

... Тут немає звичних уроків і звичних дзвінків, кожен клас працює за своєю програмою, кожна дитина — згідно зі своїм біоритмом. Але ж діти є діти, вони пустують, хитрують, лінуються. Як спонукати їх до праці? У цій школі навіть спонука — ненав'язлива. Скажімо, замість оцінок вчитель малює в зошитах учнів сонечка. Сонечко може бути усміхненим, спокійним або сумним. Але ж сонечко є сонечко — воно світить.

Недавно я побувала на батьківських зборах в іншій школі. Батьки в паніці: діти «виходять за рамки». А в які рамки вкладеш отаке: «Всесвіт можна порівняти з колом, яке крутиться без кінця. Всесвіт — це ніби росинка, яка дрімає на сонці». Або: «Увечері людські душі летять у вирій і бачать там чудові сни». Або: «Танець — смерч, який закручує в минуле». Це — одкровення маленьких 7—8-літніх апостолят з школи Марії Чумарної. Укладений ними альманах «Чарівна рукавичка» шокував навіть професійних літераторів, отака лавина дитячого самопізнання. Ось ще:

О безкінечносте,
чому ти без кінця?
. . . .
Лист цей не має адресата,
бо безкінечність — це та пані,
яку і знати ми не зможем...

Що там кляксн й пропущені літери — коли в дитячій голівці народжується Вічність! Між іншим, їх сюди не набирають за літературними нахилами, такі діти є й в інших школах, але там їм не дають права голосу, права на діалог з Всесвітом.

«Ти чого задивився у вікно? Скоро дзвінок, а ти ще не розв'язав задачі!» Знайомий тон? А в цій школі дитина може підійти посеред уроку до вікна й подивитися для натхнення на хмари.

У післямові до «Чарівної рукавички» Марія Чумарна написала: «З дітьми, котрі безпосередньо відкрились у своїх роздумах і великих таємницях пізнання, працювати нелегко. Але будьмо мудрі й терпеливі. І нехай ця книга одкровень змусить вас задуматися над власними проблемами...»

Ми заблукали на своїй землі...

Профанація того, що називають національним відродженням, — очевидна. Червону калину обчухрали, синьо-жовтими барвами у моїй рідній Галичині розмалювали, що можна і не можна. А відродження обрядовості часом обертається просто абсурдом: приміром, старші пані на Івана Купала вбираються у вінки — символ непорочності!

Чи не схоже це на наші школи, а надто українознавчі?

У Марії Чумарної — не схоже. Бо вона вважає, що українська мова викладання, вивчення української історії тощо — самі собою не формують українця. Що ж тоді формує? Передусім необхідно розвіяти ілюзії батьків щодо вундеркіндства на взірець: ах, дитина в чотири роки володіє українською, російською, англійською! Раннє вивчення іноземних мов (чи не головна причина «престижності») тут не практикують і вважають шкідливим. Бо мова — дім буття. А буття дитини, яка розпочинає самопізнання, не може бути водночас українським і американським.

А найнадійнішим і найчистішим українознавчим джерелом Марія Чумарна вважає нашу міфологію.

— Експлуатуючи національні символи, багато хто з сучасних гіперпатріотів навіть не знає, звідки ми і чиї ми діти. Золотоблакитні кольори — це першоначала життя, вода і вогонь, а тризуб (Трійця) символ триєдиності Бога і створеного ним світу. Це універсальна модель Дерева життя. Якщо на цих простих істинах побудувати виховання малого українця, завтра матимемо вдумливого, інтелігентного, непохитного у вірності ідеалам добра громадянина України.

І справді — дуже просто. Та найскладніша наука — проста...

Львів.

«Знаєте, за що мене можна поважати?..»

ВОСТАННЄ я був у столичному Українському домі, точніше в директорському кабінеті Лариси Хоролець, десь рік тому. Їй-Богу, вдруге в тім кабінеті, в колишньому музеї Леніна, опинитись не хотілося, бо й досі пам'ятаю, яка тоді Лариса Іванівна була заплакана, яка нещасна й знервована, а чим можна було їй допомогти, якщо тоді навіть церковне освячення Українському домові, здасться, не допомагало?!

Та ось (бувають ситуації, коли не можеш не зайти) я знову тут і ... господи, як приємно бачити людину, котра ні в кого нічого не просить. Лариса Іванівна сидить під свіженьким портретом Президента, красива, щаслива й умиротворена, вона, виявляється, вміє не лише нестерпно для чоловічих вух плакати, а й дуже (ну — дуже!) гарно сміятися.

— Ларисо Іванівно, що сталось?! Ви закохалися, скажіть чесно...

— Ні, це норма. Я довго намагалася комусь щось доводити, якісь очевидні речі, а потім збагнула: не буду, не треба, коли людині дано щось зробити, воно зробиться. І заспокоїлась.

— Я знаю, ви дуже тішитесь Днями областей, які у вас тут влаштовуються — своєрідні театралізовані ВДНГ...

— Так є чим тішитись. Ось недавно були Дні Житомирщини, це ж унікально, коли приїздить делегація — 350 чоловік на чолі з головою держадміністрації, плюс три оркестри, плюс усе, чим той край нині, попри все, славиться, меблі чи порцеляна красива — і така тебе проймає атмосфера українського земляцтва, навіть соборності... А в планах у нас полтавці, донеччани... Ідеально це мислиться як театральна вистава, щоразу інша.

— Але все ж це ніби не ваша тема — виставки господарських досягнень...

— Чому — не моя? Доки нам констатувати, що економіка вмирає? А що конкретно я зробила для тої економіки? Чим їй допомогла? А вона потребує такої допомоги, щось, приміром, показати саме тут, у Києві, де є кому подивитись і оцінити, сюди ж ходять регулярно з посольств, торгівельних представництв... Ви кажете — «не моя тема». Моя — бо економіка теж є мистецтво, вона тримається на духовно багатих людях, тільки на них, бо їй вже нема на чому триматися. Ось ми й намагаємося збирати тут таких людей, щоб вони могли показати свою роботу. Я хочу, аби ми відчули пошану до того всього, чим Україна жива.

— Але ж це, мабуть, перетворюється на суцільні презентації. Скажіть, не для преси, шампанське вас ще не замучило?

— Я просто не встигаю його пити, бо на тих акціях буває стільки людей, з якими необхідно переговорити, що — не до пиття! Справді, ті презентації модні, людям іноді нема чим за оренду заплатити, а на шампанське — знаходять! Але знаєте, що я скажу? За наших егоїстичних часів — то нормальна тяга до живого людського спілкування. Зрештою, я хочу, щоб в Українському домі це були по-людськи добрі заходи.

— А у власному домі ви часто буваєте?

— Запитання на засипку... Але й там думаю про цей Дім. Синочкові 11 років, вчиться в тій школі, що й я, має успіхи з математики...

— Від кого це в нього?

— Можливо, від мене. Я була добрий математик, потім театр переміг.

— Не вірю! Ну, не сходиться ваш образ з математикою!

— Так, я романтик, але й раціоналістка, втім, це не роздвоєність, природа моя така, я Діва за гороскопом і Пацюк за народженням, хоч, мабуть, щось і втрачаю на цьому.

— Ви казали, що знайомі з угорським президентом Гьонцем. Йому його посада не заважає писати п'єси, а вам?

— Заважає. Пишу, але це швидше проза, про запас, необроблена, до цього треба буде ще повертатися. А нині — доповіді пишу...

— В театрі часом граєте...

— Так, але мало, це для мене як причастя.

— Ларисо Іванівно, коли ви почувалися хазяйкою своєї долі — коли були актрисою театру імені Франка, чи міністром культури, чи — тепер?

—Якщо мене треба цій справі — от я вже й хазяйка, от і все, це питання мене ніколи не мучило. Ну, була більша свобода вибору, коли була незалежніть від посадової ієрархії, та й годі.

—Невже ви ніколи не комплексували, скажімо, будучи міністром чи навпаки, покидаючи той пост?

—Мене свого часу звинувачували, ніби я хочу повернутися на пост міністра. О, вони не розуміли, що я любила ту роботу і тих людей, але так само я люблю цю роботу і цих людей! Ви не повірите, але мені ніколи не йшлося про самоствердження, просто — хотілося зробити щось путнє. Знаєте, за що мене можна поважати? Я актриса переживання, а не удавання. Я ніколи нічого не імітую, я — роблю.

—Щасти вам!

—Дякую, заходьте!

Розмову вів Віталій ЖЕЖЕРА.

Дарунок тижня

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

Хлопчика, мабуть, Дмитриком назвуть

14 немовлят (10 хлопчиків і 4 дівчинки) народилося новорічної ночі у Вінниці. До речі, на 6 дітей більше, ніж на рубежі 1994—1995 років. Вінничани жартують : «У цьому є заслуга і Дворкіса — мера міста».

Перше голосне «у-а-а» пролунало в міському пологовому будинку №1 в 00 годин 40 хвилин. Щаслива молода мати, якою стала Людмила Гаврилюк, і гадки не мала, що попереду на неї чекає ще одна радість. Та коли поріг лікарняної палати разом з головним лікарем пологового будинку, завідувачем кафедри гінекології та акушерства Вінницького медуніверситету Борисом Мозарчиком переступив голова міськвиконкому Дмитро Дворкіс, породілля, отримавши з його рук ордер, аж розгубилася від радості.

Не залишилися обділеними увагою й інші породіллі. Причому не лише названого пологового будинку. Уже кілька років підряд з ініціативи мера міста сім'ї вінничан, в які приходить поповнення у новорічну ніч, отримують від мерії дитячі коляски і придане для немовляти.

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

Чи був попереджений утопленик?

Повінь — це завжди чиєсь горе, страждання. Але світ сформований так ще за часів Адама, що поруч з трагедією неодмінно тулиться комічне, — мов рятівне коло на жорстоких хвилях життя. Водна стихія останніми роками завдала закарпатцям чималих збитків — моральних і ще більше — матеріальних. Та люди не падають духом. Навіть спроможні згадувати щось незвичне — смішне. Хто сміється, завжди перемагає тих, хто плаче. Давайте посміємось разом.

***

На Закарпаття приїхала висока урядова комісія для перевірки причин та наслідків чергової повені. Як водиться, шукали прогалини, недоробки, упущення. Побували і в Рахівському та Тячівському районах, де стихія забрала три людських життя. Тіла двох утоплеників було знайдено, а третього некерована течія прибила до румунського берега. Почувши це, один з членів комісії, генерал-полковник за званням, на цілковитому серйозі зауважив:

— Як же тепер довідаємось, чи був попереджений утопленик про правила поведінки під час стихії?

Як поводитись під час повені, справді ніде не вчать.

Треба знати, що під час паводку вода піднімається буквально за лічені хвилини. Як забули про це досвідчені геологи, що проводили заміри на Тисі — невідомо. Поки оговтались, всі шляхи відступу були відрізані бурхливим потоком. Рятівним залишався лише невеличкий острівок. Вони з натільної білизни «спорудили» щось на зразок білих прапорів і почали щодуху махати, супроводжуючи дійство «звуковими сигналами». Їх помітили з вертольота й доставили в сухе місце.

Часто про небезпеку забувають рибалки. В азартній гонитві за уловом вони ... теж охолоджуються тільки тоді, коли опиняються в ролі Робінзона. Кажуть, один сміливець виперся на дерево разом з величезним «павуком» (чотирикутний невід) і ним почав розмахувати, аби привернути увагу вертольотників.

Упертих на повенях вистачає. Свого часу фахівці протипаводкових спецслужб неодноразово попереджали залізничників про необхідність збільшити діаметр труб, які встановлюють під коліями для відведення води під час стихії. І от під час чергового наступу природи в обласному штабі з надзвичайних ситуацій пролунав дзвінок:

— У нас затопило колію. Що робити?

— Діаметр труб розширили?

— Ні. Але після повені одразу зробимо. А тепер дайте команду розібрати полотно, щоб спустити воду.

Звичайно, такого наказу ніхто приймати не хотів. А поки начальство думало, люди самі зробили «проходи». Впертому керівництву залізниці для відновлення руху поїздів довелось витрачатись утричі більше, ніж коли б своєчасно замінили труби.

А ось іще курйоз: Поблизу Рахова зійшов з колії потяг, що транспортував хлорвініл. Одна з цистерн зачепилась за опору і з нещільно зачиненого люка почала вихлюпуватись отруйна речовина. Опісля фахівці підтвердили: якби вивільнився увесь «вантаж», Рахова та навколишніх сіл більше б не існувало. За сигналом тривоги були підняті відповідні аварійні служби не лише Закарпатської, а й Івано-Франківської області. Через кілька годин на місце пригоди у вишиванці на вертольоті прилетів один з керівників сусіднього регіону. І почав картати закарпатців:

— Куди це ваші залізничники тільки дивляться. Якщо їздити не вміють, то хоча б люки в цистернах навчились закривати як слід. А то ми вже і Яремчу, і Коломию евакуювали...

Не знав бідолаха, що рахівський відділок залізниці завжди був і є у підпорядкуванні Івано-Франківська...

Закарпатська область.

У 80-Х РОКАХ на Волині відбувалася республіканська нарада з обміну досвідом ведення меліоративних робіт. Так справно на Поліссі осушували болота і луки, що сьогодні від того «досвіду» міліють озера і річки, всихають ліси. У нараді брали участь перші секретарі обкомів партії всіх областей України, начальники сільгоспуправлінь, а також секретар ЦК КП України, який відав сільським господарством. Підсумки наради мали підбиватися в Ратнівському районі, у відомому ресторані «Крайня хата». За організацію харчування високоповажних учасників наради відповідав тоді перший заступник голови Волинської облспоживспілки. Він і пригадує:

ПОДЯКА ЗА ОРГАНІЗОВАНУ П'ЯНКУ

— Гостей було багато, ресторан не міг всіх вмістити, а тому вирішили поставити столи на вулиці. У ці дні дощило, на всяк випадок над столами зробили накриття. Звечора все приготували, завезли харчі. Була команда, щоб високих гостей обслуговували молоденькі дівчата...

Вночі зірвався шалений вітер, розгулялася гроза. Накриття було зірвано, столи перекинуто... Щоб належно приготуватися у нас вже не було часу. Ось-ось мали прибути учасники наради. На свій страх і ризик даю команду винести на вулицю більше горілки, а біля неї поставити фужери, склянки-гранчаки. І дівчат благаю: якщо хто з гостей притулиться до вас, то ви вже не дуже... Потерпіть, дорогенькі...

Знаєте, все вийшло добре, сам на таке не сподівався. Зголоднілі гості перекинули по склянці-другій, захмеліли, повеселішали, а тут ми свіжу закуску підвезли. Директор ресторану на акордеоні вміла грати... Пісні поплили лісом. Але найбільше я переживав, чи задоволений секретар ЦК, який з волинським першим і ще кількома наближеними особами забавлялися в двох кімнатах ресторану. До них я направив найвродливішу офіціантку. Правда, вона поставила мені умову: піду, мовляв, якщо призначать директором ресторану. Будеш, кажу, тільки сама знаєш...

Днів через два після цього на бюро обкому партії аналізувалися підсумки наради. Я переживав. Та коли дійшло до організації громадського харчування, то мене відпустило. Перший поставив нас у приклад іншим, а мені особисто виніс подяку... Вродливу офіціантку я все-таки призначив директором ресторану.

Розповідь записав Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

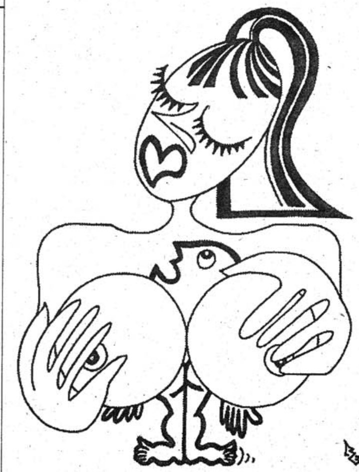

Мал.Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Вода не живильна, а все ж...

Як повідомила Укрінформу інформаційна служба Посольства США в Україні, до київської лікарні «Охмадит» стала надходити питна вода із нової водоочисної системи.

Її відкрила на урочистій церемонії Лі Свенсон — директор у справах розвитку охорони навколишнього середовища Агентства з міжнародного розвитку (АМР) США. Наповнені склянки з чистою водою зафіксували факт передачі технології і реалізації технічної допомоги системи «АСТРА УБОО». Ця технологія забезпечить чистою водою для пиття і приготування їжі лікарню на 2000 ліжок. За допомогою АМР нова очисна система розроблена в результаті партнерства між університетом міста Нью-Йорк (УМН) та Київським державним технічним університетом будівництва і архітектури, які співробітничають з вересня 1994 року. Ця співпраця включає тепер і здійснення програми обмінів між студентами і викладацьким складом.

Приватна компанія «Український екологічний комплекс», заснована Київським державним університетом будівництва і архітектури, планує розпочати масове виробництво «АСТРА УБОО» для внутрішнього і зовнішнього ринків за ціною приблизно тисяча доларів за систему.

«Прошу прийняти...»

З видавничих причин книга Гарафини Маковій «Прошу прийняти...», яку обіцяно донести до рук читачів до кінця грудня, затримується до лютого.

Тож, поки книга у наборі, оголошується додаткова передплата до 2 лютого включно. Хто бажає мати книжку, де Гарафина Маковій розповідає, від чого в нашому житті трапляються лиха і як їх обминути, може переказати 900 тисяч карбованців на рахунок видавництва, де книжка має вийти:

Р/р 467527 МФО 336451 КФКБ «Західбудгазбанк» АТ «Коломийська друкарня ім. Шухевича». За книгу «Прошу прийняти...»

Івано-Франківська область, м. Коломия.

Чітко вказуйте зворотну адресу, а довідку про сплату надсилайте за адресою: м. Чернівці, вул. Нечуя- Левицького, 8/1, товариство «Факел», Олександру Новому.

Тут ви можете замовити 12 розмов Олександра Нового з Гарафиною Маковій у 6 касетах.

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

Вужі — у водогоні

Немало клопотів завдало Петру Мазуру, мешканцю села Стрижавка Вінницького району, прокладення водогону до будинку. Радість господаря виявилась передчасною навіть тоді, коли з крана потекла вода: невдовзі струмінь став меншати, й, врешті-решт, по воду знову довелося йти до криниці.

Що тільки не робив Мазур — чистив, продував водогін — все даремно. І тільки випадок допоміг з'ясувати причину. Коли в труби пустили гарячу воду, звідти, на подив невезучого господаря, виповзли... три вужі — довжиною від тридцяти сантиметрів до одного метра.

Вінницька область.

Фотожарт

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Валентина КРАСНИК

Молитва грішника святого

ПРО АВТОРКУ: родом з Чернігівщини, мешкає в Києві, пише вірші й пісні, сама ж співає під гітару. Працювала аж у двох столичних видавництвах, однак не видала жодної власної книжки. Зате має двійко гарних діток. Фото взяте з архівів шанувальників поетеси.

***

Дві жінки вічно борються в тобі.
Дві жінки з одної крові й плоті.
Одна — неначе янгол у скорботі.
А друга — ніби відьма на мітлі.

Телепатія

Я допила твою каву,
щоб дізнатись, про що ти думаєш.
Ти — допиваєш мою.
Певно, теж хочеш знати,
про що я думаю.
Але кава, кажуть, лукава.
Мабуть така ж, як і очі твої
після моєї кави.

***

У заметах душа причаїлась,
Ніби мишка, норушка зарилась
Під високу солом'яну скирту
І вслухається в посвисти вітру.
Завірюхи, вітри, заметілі, —
всі при ділі.
Їм довкола роботи доволі:
Білять поле,
Білять села, міста замітають,
не вгавають.
Я загрузла в снігах
і стою непорушно.
Я чекаю весну відчайдушно.

Травнева ніч

Весна, мов хвиля білопінна, накотила.
Засолов'їнились гаї — й посоловіли.
Стоять сади, немов хмільні,
В ряснім цвітінні,
І травень царствує в нічному безгомінні.
Оплодотворенна земля
зерном і сонцем
Блаженно спить, мов немовля у колисонці.
Їй сняться квіти і жита,
Їй сниться літо.
Безмовно тиша пролита
над сонним світом.

Ерос липневої зливи

Прокотилася громом вечірнім,
пропливла понад хмарами,
і розтанула в зливі липневій,
ніби запах чарівної квітки,
що розквітла
в тремких чоловічих долонях
і запаморочила півсвіту.
О, незрівнянна, жорстока,
як і увесь цей світ немилосердний,
що здирає шалену платню
за будь-яку втіху солодку.
То в захваті возносить до небес,
а то — брязне обличчям в калюжу,
що залишилась після липневої зливи,
в якій розтанув запах
чарівної квітки.

***

Немов незрячий, що даремно
благає в Господа прозріння,
жива душа нестямно, ревно
і сліпо прагне розуміння.
На острівці своїх надій,
аби в житті вцілити їй,
благає в Господа прощення
усіх гріхів своїх земних.
Кому відомо що про них?
Хіба можливо прозирнути,
в який пекельний біль закуте
це дивне, трепетне створіння?
Чого в житті бракує їй?
Неначе зіронька вечірня,
немов малесенький світок,
що випромінює натхнення,
душа — невидимий місток
між вічністю і сьогоденням.

Молитва грішника святого

Поклич мене в дорогу,
Я скнію в нерухомості.
Поклич мене в дорогу
Тяжку — до непритомності.
Поклич мене в дорогу
Немилосердно болісну,
Аби душа убога
Не дожила безсовісно.
Поклич мене в дорогу —
Тернову і розхристану,
Щоб кожен крок був новим,
Непізнано безпристрасним,
І щоб найтяжче горе,
Що рве останні жили,
Було мені не фінішем,
А стартом легкокрилим.

***

Заблукала, заблукала
серед лісу душ чужих.
Довго стежечку шукала
серед хащ непрохідних,
серед черствості й бездушшя,
серед пнів, серед дубів.
Крізь неголене байдужжя
Хтось лихий мене повів.
Манівцями, манівцями,
між камінними серцями
Йшла од відчаю в нестямі
безпритульно мовчазна.
Але раптом сталось диво:
мов якась незрима сила,
хтось підняв мене на крила
і поніс, поніс, поніс...
Наді мною — хмари-брили,
піді мною — чорний ліс,
а над лісом — я на крилах
підіймаюся навскіс.

***

«Стелися, барвінку, буду поливати.
Вернися, Іванку, буду шанувати.»
(Народна пісня)

Відпливає квітчастий вінок
В темну ніч на Івана Купала.
Вже давно той барвінок засох,
Що нечасто його поливала.
Вже давно той Іванко пішов,
Що його шанувать не хотіла.
І не стане молитв, щоб любов
Вам назад повернути зуміли.
Та вовіки віків, знов і знов
Ти благаєш: «Вернися, Іванку!» —
Як чекаєш того, хто пішов,
Не стуливши повіки до ранку.

***

Прийшов зі снігом, з ним же і пішов
У ту весну, що нас не дочекалась.
Потоком сірим білий сніг зійшов,
Щоб я твоїх слідів не дошукалась.
Щоб не гукала днів отих і снів,
Що закрутили серце в круговерті.
Та білий сад, як білий-білий сніг,
Мене вертає в спомини потерті.
У тих снігах, в морозяному дні
Примерзла пам'ять — тануть не хоче,
Що хоч бери й шукай твої сліди
В цій білині, що на гілках тріпоче.

Віктор ГРИНЕВИЧ (УНІАН)

Його зоря

ЦЕЙ ЧОЛОВІК щасливо народився — то було на Святвечір 75 років тому. Якраз на Святвечір і відзначали його ювілей — в актовому залі колишнього райкому партії, де тепер школа мистецтв (не без його старань створена), а з вікон цієї школи, через дорогу, добре видно краєзнавчий музей, теж створений ним і ним же досі очолюваний.

Йдеться про Олександра Степановича Непорожнього, дивовижного чоловіка з Яготина, що на Київщині. Хто він — сказати одним словом важко, ясно одне — Непорожній є культурний феномен української провінції, на таких от подвижниках наша культура завжди трималася й тримається. Учитель яготинської школи № 3, він на початку 60-х років створив у місті маленький краєзнавчий музей, що сьогодні розрісся в цілий комплекс — ще ж є філіали в селах району, а ще — унікальний музей-стоянка первісної людини в Добраничівці. Та й це не все: Непорожній спершу відвоював у властей, а потім відремонтував той флігель у парку на березі Супою, де свого часу гостював у Рєпніних Тарас Шевченко. Тепер там картинна галерея, окраса якої — полотна й малюнки Катерини Білокур — до збереження її спадщини Олександр Степанович теж доклав чимало зусиль. Він же багато літ воював з місцевим рибгоспом за річку Супій. Він же — корифей шкільних підручників, приміром, його «Українська література» для 11 класу (у співавторстві з Іваном Семенчуком) на сьогодні вийшла десятим виданням...

Втім, приклад з літературою вітчизняною може комусь здатися неавторитетним, тоді, будь-ласка, інший приклад. Непорожній був автором передмови до українського видання Фрідріха Шіллера. Наскільки добросовісно це робилося, свідчить такий факт. Якось до Яготина приїхали німецькі футболісти. Їх, як стало вже традицією, повели до краєзнавчого музею. Як же здивувалися німці, коли директор музею зустрів їх віршами Шіллера в оригіналі!

... Того вечора офіційна частина тривала довгенько — непосидючий Непорожній мусив годині зо дві слухати когось, а він давненько вже звик до того, що слухають лише його! Але ж і було що того вечора послухати. Серед найшанованіших гостей ювіляра був директор Переяслівського музейного комплексу, знаменитий Сікорський. Подейкують, що ці двоє патріархів музейної справи ставляться один до одного не без ревності. Як там не є, а Сікорський того вечора сказав вагомого комплімента: мовляв, доведено, що українська нація пішла не звідкись, а з Яготинщини й Переяславщини...

... Коли зійшла перша зірка, ювіляр і гості, як і годиться на Святвечір, пішли їсти кутю — в ту саму третю яготинську школу, де Непорожній вчителював і де сам вчився. Він, з такої нагоди, навіть показав колезі Сікорському те місце в одному з класів, де стояла його учнівська парта...

Ніла ЗБОРОВСЬКА, літературознавець

Феміністична промова до чоловіків-українців

НОВИЙ ТВІР Оксани Забужко «Польові дослідження з українського сексу» ставить проблему екзистенційного бунту української жінки у незреалізованому національному світі. Цей роман прочитується в контексті духовного прориву, розпочатого ще Лесею Українкою та Ольгою Кобилянською, крізь вже вкотре приречену українську чоловічу ментальність. Саме в творах цих великих жінок (відгомін їх дуже сильний в романі О. Забужко) вперше голосно і могутньо було засвідчено випростану вольову українську людину. В той час, як чоловіки, наші романтики-зрадники, закохувались то в націоналізм, то в комунізм, то в патріархальщину і знову прогавили державу.

«Прогавили ми Україну, і вона пішла від нас. Тому що ми не політики, ми — поети», — говорив М. Хвильовий у «Вальдшнепах» — неспроста проти безпорадного Карамазова поставив рішуче-відважну Аглаю. Її тост за безумство конквістадорів, за відважних і вольових, лунає як ляпас в пику безвольних фанатиків чужих ідей, віками зганьблених українських чоловіків.

У романі О. Забужко гучна луна від жіночого образу О. Кобилянської. Згадаймо, дике почуття ненависті жінки до чоловіка, з яким вона не зможе стати «царівною», згадаймо жіночу зневагу, бажання вбивати «як ту гадюку» недостойного її мужа (у повісті «Людина»). Героїчна жінка О. Кобилянської кровно споріднена з героїнею О. Забужко.

«Польові дослідження...» написані у формі лекції на тему психоаналізу. У підтексті — лекція З. Фрейда «Жіночність», де проаналізована ситуація едіпового комплексу, ступінь подолання якого визначає, на думку вченого, суттєву відмінність між духовністю чоловіка і жінки. Психоаналіз Забужко визнає фатальну залежність жіночого світу від чоловічого.

Взявши за основу фрейдівську едіпову ситуацію, письменниця розробляє її в українському варіанті, де жінці доводиться залежати від сто раз гнобленого чоловіка. Гноблений і понижений чужинцями, він сам стає носієм гноблення і гвалту. Через нього жінка на повну силу відчуває всю національну ганьбу, про це їй постійно нагадує і бездомність вікова — це бути без Дому як без Батьківщини. Як писав М. Вінграновський: «Ми на Вкраїні — хворі Україною...»

Проте жінкам не залишається іншого вибору, як любити цих хворих, понижених чоловіків, як терпіти їх гвалт, як стати їх жертвами. Бо коли не прийняти їх, пише О. Забужко, то означає стати на стороні чужих. «Єдиний наш вибір, отже, був і залишається — межи жертвою і катом: між небуттям і буттям, яке вбиває...» — один з основних підсумків роману.

Про тягар нашого національного таврування не раз писалося в українській літературі. О. Забужко у своєму романі скаже про подвійний екзистенційний тягар: «якого чорта було родитися на світ жінкою (та ще й в Україні)». Два головних дискурси: жіночий та національний тісно переплетені в романі. «Не бозна — який воно кайф — належати до битого народу».

Один з наскрізних роздумів роману — «раби не повинні родити дітей, бо це вспадковується». Спостерігаючи в тлумах київського метро натовпи народу, що витворився від випадкових зляганъ у юрбу з плебейським і здрібнілим духом, героїня О. Забужко носить в собі щемливе бажання вибраного, благородного материнства, зачаття Нового Сина, повністю звільненого від спадку страху і рабства. Він і Вона — символічні образи роману. Вони представляють ту аристократично-елітарну расу, з якої можна витворити дужу і нову націю. Трагічним є нездійснення цього союзу. Він, як і вона, дитина рабів. Комплекс минулого рабства робить його «відкритим до зла» і неспроможним на любов.

Містичним боленосним кривдником, «сатаною-чоловіком» постає герой «любовного роману», перетворюючи поезію «царівни» у грубу, розв'язну лайку «відьомська розчіхраної» лотри. Гоголівський парафраз «Знаете ли вы украинскую ночь, леди и джентльмены» звучить як: чи знаєте ви український жіночий відчай, українську жіночу тьму? За незреалізованим образом Мадонни проблискують обриси української апокаліптичної жінки.

Хоча в романі психоаналізується невідбута жінка на фоні немічної нації, за кожною згаданою жіночою долею прочитується «смертна тоска» незреалізованої жіночності як зловісно відкритий вхід до пекла, що розсувається на цілий світ.

Нефеміністична за підтекстом лекція на тему жіночого психоаналізу обертається феміністичною промовою до українських чоловіків про те, що наше «рабство є інфіковане страхом», який убиває любов (і чи не тому «вся наша література з культом трагічної любові»?), а страх зачинає світ, вагітний смертю. І лише любов боронить від страху, тільки із неї може народитися отой довгожданий син дужої і нової нації. Роман О. Забужко на повну силу утверджує зневажену гнобленням жіночу цінність національного світу.

Київ.

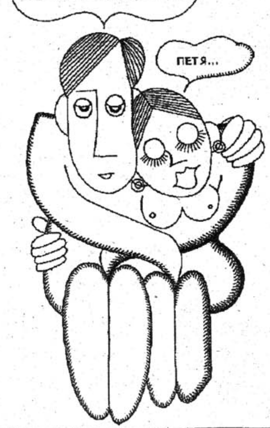

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Миколай НИДВОРАЙ, мистецтвознавець

ДОН ЕДУАРДО, КРІПКИЙ ЛИЦАР

Про художника Миколу Кумановського читачі «ГУ» вже чули — про нього не так давно писав наш волинський власкор Богдан Березкета, я теж читав ту статтю й виніс звідти враження, що Кумановський схожий на Іллю Юхимовича Рєпіна. У мене нема підстав не довіряти добросовісному журналістові Березкеті, якщо він пише, що Кумановський такий-то — значить, так воно й є. Але Кумановський — різний, йому нема діла до нас з Березкетою, він може бути реалістом, а може (ілюструючи роман Бекета «Уот») бути й сюрреалістом, він — естет, він майстер арабесок і гротесків, а оце недавно мені до рук (на одну ніч) трапила книга якогось Дона Едуардо, називається «Книга кострубізмів», тієї книги є в природі всього три примірники, вона, власне, рукописна, це, здається, книга комiксів — але таких, яких ми з вами ще ніколи не бачили, я не знаю, як їх ліпше назвати, можливо, іронічно-філософськими, і це — теж Кумановський, схований за псевдонімом Дона Едуардо. Чомусь сподобалися мені товсті коти, в пузі яких співають солов'ї, а також гасло «Дітки, обходьте ями, бо там може бути всіляка нечисть!» Господи, якийсь бізнесмен міг би прославити своє ім'я, допомігши Кумановському видати ту книжку добрим тиражем, і обійшлось би це якихось п'ятсот доларів, зате всі б читали й думали: є ще кріпкі мужики й лицарі в оцій Богом забутій Україні, отакі, як Кумановський і той хлопець, що книжку видав...

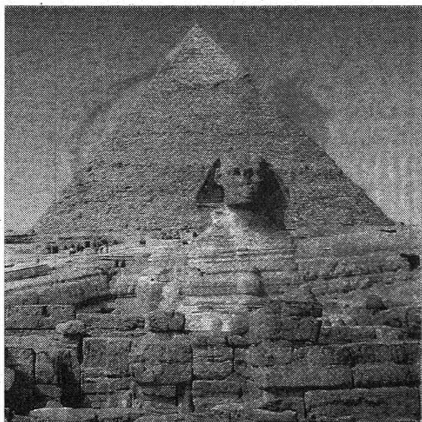

велетенський, має цілком відчутний енергетичний вплив на людину — притягує, відштовхує, гіпнотизує.

Ми пройшли довгим переходом Долинного храму. Ось тут проносили тіла фараонів. На гранітному ложі із заглибленням для тіла вершителів доль мільйонів людей бальзамували. Ложе збереглося в первозданному вигляді. Ось — жолоб для стоку крові. Тут ставили посудини, в які поміщали нутрощі фараонів. Із Долинного храму процесія з поміщеним у саркофаг фараоном прямувала до піраміди.

Біля пірамід мені згадалася... афганська війна. Екскурсоводи Мохамед Ріад із Каїра і Тетяна Семенець із Сімферополя розповіли, що будівництво пірамід було ще й справою будівництва державного. Стародавні єгиптяни, що переважно вирощували рис, були при ділі три місяці на рік. А решту часу вони не знали, куди себе подіти. Ось фараони й вигадали заняття для сотень тисяч потенційних вільнодумців. А коли піраміди перестали будувати (через причини, які тепер назвали б демократизацією суспільства), виникли в народі заворушення, що перервали династичну історію Єгипту. Ось і подумалося: не знали наші колишні політбюристи історії Єгипту. Краще замість злочинної затії з війною в Афганістані, що обурювала народ, а за задумом Москви мала його окрилити, вони веліли б побудувати піраміду «сонцеподібну» Л. Брежнєву. Може, не було б так тяжко нині нам усім...

3. Багатоженці, які не бажають мати багато дружин

Останні дні перебування в Єгипті ми жили в Александрії, в чудовому готелі «Аїда», розташованому на березі напрочуд блакитного Середземного моря. Фірма «Інтурист-Сімферополь» (генеральний директор Борис Сергєєв) забезпечує відпочинок в тому п'ятизірковому готелі будь-якого часу.

І тут, і в інших містах ми, журналісти, запитували єгипетських гідів: чи можна у вас розлучитися, як єгиптяни ставляться до подружніх зрад?

Єгипет — країна глибоко віруючих людей. Чоловіку, згідно з Кораном, дозволено мати до чотирьох дружин. Але тепер дуже мало хто з єгиптян має більш як одну дружину. І не тільки матеріальні причини стримують. Головне — любов, її не розділиш на кількох. Хоча, коли хочеш — спробуй, поділи. Заведи чотири квартири — у кожній по дружині. Жодна з квартир не повинна бути біднішa за іншу. Жодна з дружин не повинна харчуватися гірше за інших. Жодну з дружин не можна обділяти подарунками і суто чоловічою увагою. Коли ти, наприклад, нагородиш одну дружину частішими візитами чи зайвою одежею, то інші мають право подати до суду. І закон буде на їхньому боці. Тобто, по-нашому кажучи, якщо ти матимеш більш як одну дружину, то вони в сучасних умовах затягають тебе по судах.

Розлучень у Єгипті, за словами гідів, практично немає. І тому здаються неправдоподібними судження про те, що в мусульманських країнах, мовляв, жінки перебувають у становищі мало не рабинь. Дружини в Єгипті більше захищені, ніж, наприклад, у Європі. І чоловіки, до речі, також. Кожен у подружжі знає, що, вступивши в шлюб, вони будуть разом завжди. Це їм велить Аллах. Він у серці, він у проповідях мулли, в очах якого, як і в очах парафіян мечеті, кожен боїться здатися таким, що порушує волю Всевишнього. І знову ж — матеріальне. У разі розлучення, відповідно до закону, чоловік залишає квартиру дружині (з цього приводу навіть не передбачено судитися). Коли у дружини є одна чи більше дітей, аліменти однакові — п'ятдесят процентів заробітку. Подружня зрада карається тюремним ув'язненням на строк від п'яти до восьми років.

Цікаво, що тут не вживають спиртні напої. Хтось може сказати: вони там, певне, гашиш курять?! За вживання наркотиків — ув'язнення до восьми років. За розповсюдження — покарання до смертної кари включно.

Особливо вразили базари. Товарів — видимо-невидимо. Для тих, хто захоче тут придбати ту саму «шкіру», що славиться дешевизною, відразу зазначу: беріть побільше грошей, оптовик може придбати куртки, взуття, сумки — за півціни. Коли ви купуєте одну річ, збити ціну не вдасться. Хоча трапляються винятки. Навіть я зі своїм малим досвідом став учасником цікавого торгу. В Александрії до мене підійшов юнак і запропонував купити шість скляних бокалів за п'ятнадцять доларів. Ясно, що це мені здалося надто дорого. Продавець кидав бокали на асфальт, вони були дивовижно міцні, але ж мені така міцність практично й не потрібна. Я пішов далі. Продавець гнався за мною, збавляючи ціну й кидаючи бокали. Остаточна ціна його перед нашим автобусом була... півтора долара.

На ринку будь-який товар знайти дуже просто. Ви можете зайти, скажімо, до магазину квітів і запитати, де можна придбати черевики. Один з продавців буквально за руку приведе вас до взуттєвого магазину, де вас посадять на стілець, пригостять прохолодними напоями, кавою, чаєм. А потім уже запитають, що потрібно. Тепер ви можете у продавця взуттєвого магазину спитати, наприклад, де можна купити спортивний костюм. І той охоче поведе вас куди слід. Платити нічого не треба. Взаєморозрахунок відбувається між продавцями чи власниками магазинів за знайденого клієнта...

У магазинах обслуговування ідеальне. Ви можете переміряти гору одягу, перед вами розкриватимуть десятки упаковок, і навіть коли ви нічого не купите, продавець проведе вас словами: «О'кей. Все добре. Спасибі!».

До колишніх радянських ставляться привітно. Хай ніхто не комплексує, що в тутешніх магазинах бажаніші, приміром, американці. Справді ж бо, що з американця взяти? Він коли й купить одну річ, не торгуючись, то що з того. А «пострадянський» бізнесмен може розкошелитися на покупку одразу кількох десятків шкіряних курток. Як ми дізналися, «човники» (вони з нами в літаку летіли) беруть із собою від півтори до трьох тисяч американських доларів. Оце розмах! А що американець — хіба купить десяток курток і стане торгувати ними в Нью-Йорку?

А взагалі й такий суто комерційний туризм — справа потрібна. Люди переміщують товари, узнають одне одного, стають ближчими. Було приємно, що, починаючи від першого заступника у правах туризму Єгипту Хусейна Бадрана, з яким зустрічалися, і до вуличного продавця — всі чудово знають державу Україну. І не кажуть, як заведено, «Юкрейн», а так і вимовляють — «Україна».

Луганськ—Сімферополь—Каїр—Александрія—Аламейн—Луганськ.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

У СВІТЛІ КАМ'ЯНИХ ПРОМЕНІВ

1. Ялинка у країні пальм

Наш літак, що більш як дві години з монотонним гулом розсікав захмарну нічну темряву дорогою від Сімферополя до Каїра, раптом почав знижуватися, розвертатися. Ніби жива істота, він зрадів з того, що відкрилося внизу. Ми пролітали над величезною, осяяною різнобарвними вогнями ялинкою. Казкове видовище тривало, доки не приземлилися в Каїрському аеропорту.

Чому ж так довго, з огляду на сучасні швидкості, летіли над містом? Та тому, що Каїр, який здається вночі з висоти пташиного польоту зітканим із яскравих гірлянд, багатоформних новорічних іграшок, просто велетенський: тут мешкають дев'ятнадцять мільйонів чоловік.

Їдемо залитими рекламою вулицями (магазини працюють, дарма що вже друга година ночі) до готелю «Європа».

А ось і численні учасники новорічного карнавалу — яка ж ялинка без нього! Вони незвичайні для європейця. Групки людей по кілька чоловік сидять між двома різносторонніми автомагістралями на півтораметровій смужці трави — розмовляють, їдять, п'ють, не звертаючи уваги на страшенне гудіння пробуджених автомобілів. Відпочивальників «на природі» не перелічити — групки тягнуться на кілометри.

Наш готель розташований на вулиці Пірамід.

Саме з єгипетських пірамід, як, мабуть, не тільки мені, й хотілося б почати замітки.

Вранці — в автобус. Програма першого дня перебування в Єгипті була найнасиченіша: відвідання пірамід, Сфінкса, Єгипетського Національного музею, прогулянка теплоходом вечірнім Нілом з вечерею і національною культурною програмою.

Як відомо, є багато версій того, як будували піраміди. У Єгипті тепер переважає така. Навколо будівельного майданчика робили величезні накати із землі й глини і по них під відносно гострим кутом тягли кам'яні блоки. Виклавши їх на одному рівні, накат подовжували й підвищували, а далі — новий рівень, нові блоки... Але є й тут заковика. Навколо пірамід куди не глянь — піски. Де ж поділися гори землі й глини, що за обсягами мали б незрівнянно перевищувати самі піраміди?

Про будівельників пірамід. Тут вважають: неправда, начебто вони були найнещасніші, раби. Навпаки. Для єгиптян вважалося за честь взяти участь у спорудженні піраміди для фараона. Бо душа будівельника в разі його смерті отримувала можливість швидше потрапити до Бога Сонця Ра, з допомогою фараона, зрозуміло.

Поклоніння єгиптян Богові Сонця і зумовило саму форму усипальниць. Справді ж бо, чому піраміди, скажімо, не кубоподібні чи кулеподібні? Та тому, що форма піраміди — це форма променя, що виходить із Сонця. І душа фараона променем-пірамідою могла швидко зійти до Ра.

Душі фараонів, можливо, й піднялися до Бога Сонця. А їхні скарби в похоальних камерах потрапили в розпорядження істот далеко нижчого порядку. Ще в династичний період Середнього царства й Нового царства всі піраміди, окрім піраміди Тутанхамона, було пограбовано.

Та вчені все ще вірять, що піраміди не порожні. Є, наприклад, опис поховальних камер, зроблений Геродотом. Батько історії стверджував, що бачив четверо дверей, які вели з поховальних камер ще кудись у глибину. Ми теж побували у двох пірамідах. Але, на жаль, як і мільйони туристів, жодних дверей не бачили. Та з'являється відчуття: поряд щось є...

Нижче від пірамід Хеопса, Хефрена і Мікеринуса — долинний храм, що сусідить зі Сфінксом, ровесником пірамід, спорудженим 27 століть до нашої ери. Довжина Сфінкса — п'ятдесят сім метрів, висота — двадцять. Порівняно з пірамідою Хеопса 146-метрової висоти, складеної із трьох мільйонів кам'яних брил, він начебто і невеликий. А насправді Сфінкс здається

2. Одиночний забіг фараона

Єгипетський Національний музей розташований у самісінькому центрі Каїру. Прогулянка поверхами музею — це екскурсія поверхами історії, подорож у часі й просторі. Гід коротко і звично каже: «На першому поверсі — експонати Стародавнього й Середнього царств». Ми розглядаємо статую фараона Рамзеса II. Знаменитого, окрім усього, ще й тим, що йому побудовано храм, який вважається архітектурним дивом. Промені сонця лише двічі на рік проникають у цей храм і освітлюють обличчя фараона: перший раз у день його народження і вдруге — в день його коронації.

А ось — легендарна Клеопатра, не така вже й спокуслива на вигляд. Зовнішність Клеопатри практично в усьому світі асоціюється із зовнішністю американської актриси Елізабет Тейлор після відомого фільму. А Клеопатра була скоріше жінка негарна. Проте вона, кажуть, мала дивовижний голос — підкоряла ним чоловіків і була чудовою оповідачкою. І в неї не можливо було не закохатись. А голівка Нефертіті! Це — сама досконалість.

На другому поверсі — основне: численні мумії. І, звичайно, все те, що потрапило до музею з поховальних камер фараона Тутанхамона. Його піраміда нічим не відрізняється від інших. Сам фараон не встиг зажити слави за великі справи, бо помер у двадцятирічному віці. Знаменитий він став завдяки саме тому, що грабіжники чомусь обминули його поховання. Знахідки дають повну картину цілих шарів життя стародавніх єгиптян. Усипальницю Тутанхамона займав величезний саркофаг з дерева, укритий листами золота. Він складається з трьох кіщиків — один всередині іншого: за принципом «матрьошки». Всередині найменшої «матрьошки» — золотий саркофаг фараона, що має обриси людини. Вага саркофага — сто десять кілограмів, ціна — 40 мільярдів доларів. Поряд — маска Тутанхамона, також із чистого золота, її вага — двадцять п'ять кілограмів.

Багато цікавого дізнаємося із життя фараонів, жерців, подробиці їх стосунків з дружинами тощо. Ось — статуя Амунхатепа, якого гід характеризує як єдиного фараона, який по-справжньому поважав свою дружину. Статуя — парна. Фараон сидить на троні, дружина теж на троні і тримає чоловіка за руку. Коли відкрили цю статую, на вчений світ вона справила величезне враження. До цього вдавалося бачити дружин фараонів тільки зображеними в мікроскопічних розмірах — або в ногах у свого володаря, або на його плечі.

Цікаве нововведення зробив фараон Джосер. Він вирішив, що правити Єгиптом здатна тільки людина віком до сімдесяти літ. А коли хтось із фараонів забажає й надалі залишатися на троні, то він має скласти тест на фізичну досконалість. Чи збирався сам Джосер дожити до похилого віку, невідомо, та через певний час йому першому з фараонів і довелося витримати ним же задумане випробування. По великому колу встановлювали статуї богів, звезені з Північного й Південного Єгипту. Біля кожної з них по цьому самому колу мав пробігти фараон Джосер, і цим самим запитати про згоду на подальше своє правління. Коли до якогось з богів не добіг, отже, той бог — проти. За цим дуже пильно стежили жерці. Джосер випробування витримав так гідно, що йому дали право залишатися фараоном ще аж тридцять років.

Побували ми і в менш відомому музеї в невеличкому місті Аламейн. Він також дорогий кожному єгиптянину. У цих місцях відбулося те, що знову поставило Єгипет, як тут вважають, у центр світової історії — після величезного «післяфараонського» розриву! Тут, у пісках Лівійської пустелі, восени 1942 року британські війська розгромили армію генерала Роммеля, що складалася з німців та італійців. Гід одразу нам оголосив, що в історії другої світової війни були дві головні битви — під Аламейном і Сталінградом...

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

«Зрада» Андрія Курбського

Триптих про епізод з вітчизняної історії

Від автора. *Не так давно іноземці, котрі прибували до Радянського Союзу, дивувалися нашій масовій любові до читання книг. Здається, та любов не згасла, але читають сьогодні, на жаль, часто літературу невисокої художньої якості. Разом з тим сторінки української історії та культури зберігають у собі архіцікаві документи (з латинської — повчальний приклад, взірець, доказ) про долі визначних діячів, життя яких заслуговує пильної уваги. Які романи могли б вийти з-під пера талановитих прозаїків!*

Пропонуємо розповідь про Андрія Курбського — представника давньоукраїнського роду з Волині, різкі повороти долі якого не розгадані досі. «Советский энциклопедический словарь» пише про нього так: «Опасаясь опалы за близость к казненным Иваном IV феодалам, в 1564 г. бежал в Литву...». «Український радянський енциклопедичний словник» дав А. Курбському «рішучішу» оцінку: «На початку Лівонської війни 1558—83 рр. зрадив Росію і одержав від польського короля великі маєтки на Волині» (як можна зрадити країну, якої тоді ще не було? Адже Росією Московія стала називатися лише з 1721 року. — В.А.)

1. Втеча з Москви? Повернення на батьківщину!

У ніч на 30 квітня 1564 року воєвода тоді прикордонного міста Московії Дерпта (нині Тарту в Естонії) князь Андрій Курбський таємно покидав свою резиденцію. В нічній темені він разом з найвірнішими прихильниками спустився сплетеними з міцних вірьовок сходами з високої фортечної стіни. На зарані схованих неподалік конях втікачі попрямували до сусіднього Вольмара (нині Валмієр в Латвії).

У Дерпті залишилася розгублена дружина князя, його багате майно, бойова зброя та книги, які він над усе цінував.

Ранком втікачі дісталися прикордонного лівонського замка Гельмет, де сподівалися знайти провідника в дорогу до Вольмара, — там на князя Курбського чекали польські королівські чиновники. Але гельметські німці-прикордонники, незважаючи на протести, заарештували його й пограбували, забравши золото й дорогоцінності. З Гельмета полонеників привезли до замку Армус, де було завершено справу — забрано коней, віднято у князя навіть лисячу шапку.

Та все ж Андрій Курбський разом з товаришами дістався Вольмара...

Таке було повернення на рідну землю одного з князів ще недавно могутньої Русі Київської, якого доля закинула до Московії.

Чому ж довелося покидати царство Івана IV (Грозного) одному з улюблених прибічників самодержця?

***

Поразка руських князів у спробі відбити монголо-татарський наступ 1240 року спричинила поталу загарбниками українських земель. На півночі «ставала на ноги» Московія, на заході намагалася зібратися із силами Польща, а між ними збирав докупи литовські землі князь Міндовг. Затишшя по азіатській навалі литовці використовували по-своєму. Наступник Міндовга князь Гедимин (1316—1341) захопив значну частину Білої Русі, а його син Ольгерд (1341—1377) приєднав до Литовської держави майже всі українські землі, розбивши перед тим татар над Синіми Водами (1363). Залишалося тільки Галицьке князівство. Але 14 квітня 1340 року галицькі бояри отруїли свого князя Юрія, й обезглавлену Галичину приєднали до себе поляки. 1386 року Литва й Польща об'єдналися у спільній державі. Відомий польський учений С. Бандтке писав 1815 року: «Усі Ягелончики, аж до Сигізмунда Августа, в Литві по-українськи писали і навіть часом не найкраще по-польськи вміли. Казимир Ягайлович IV (помер 1492 р.) більше вмів по-українськи, ніж по-польськи».

В результаті розпаду Русі Київської давньоукраїнські князі Курбські, Трубецькі, Чорторийські, Вишневецькі, Барятинські, Бельські, Збаразькі, Острозькі, Ружинські та інші потрапляють або до колишніх сусідів Русі, або до держав, що народжуються на її теренах. У такий спосіб у Московії опинилися і Глинські, з котрих походила мати Івана IV Грозного княжна Олена, яка правила в Москві майже п'ять років.

Отже цар Московії, що проголосив себе наступником римських кесарів і помазаником Божим на землі, був напівмосковитом, напівукраїнцем. Офіційні російські історики зробили з Івана IV позитивного героя своєї імперії. Цікаво, що саме Івана Грозного взяв собі за взірець більшовицький диктатор Сталін.

А що ж засвідчують історичні документи?

П'ятдесятилітнє правління першого московського царя увійшло в літопис нашого північного сусіда як період жорстокого кривавого терору і в середині країни, і за її межами. Москва загарбала Казанське та Астраханське ханства, почала навальною військовою силою приєднувати «споконвічні російські землі» — Сибір та Кавказ. Здавалося б, на чолі такого колоса мала стояти сильна особистість, подібна до Нерона чи Олександра Македонського. А насправді Іван Грозний був хворий, розбещений чоловік, який то кілька разів відмовлявся від престолу (щоправда, часто це робилося з хитрістю: дізнатися, як же поведеться найближче оточення?), то вимагав додаткових повноважень, то робив спроби виїхати за кордон, зокрема до Англії, щоб сховатися від численних особистих ворогів. Іван Грозний пережив з десяток своїх дружин (більшість з яких були або вбиті, або отруєні). Останнім «великим ділом» московського самодержця було вбивство власного сина — престолонаступника Івана (Ілля Рєпін створив на цю тему відоме історичне полотно).

Андрій Курбський був зовсім іншою людиною. Європейськи освічений, талановитий, галантний, відважний...

Портрети Івана Грозного та Андрія Курбського постають зі сторінок їхнього багаторічного листування-дискусії, що є вершинним досягненням слов'янської політичної публіцистики. В посланнях московського царя часто натрапляємо на нецензурні лайки, брехню і брутальні вислови. А стиль Курбського вишуканий, стриманий. Він зауважує Іванові Грозному, що останній хоча б посоромився викладати свої думки так незграбно, тим більше коли він пише до краю (Волині), де «деякі люди не лише граматику та риторику, а й діалектичні та філософські вчення досконало опанували».

Отже, князь Андрій Курбський, ставши свідком життя й царювання Івана Грозного, врешті-решт «прозрів» і почав шукати виходу. Постать його трагічна в нашій історії, адже куди він міг повернутися й де застосувати свої сили й таланти? Його сучасник і земляк волинський князь Дмитро Вишневецький тоді зробив лише перші кроки до утворення нової держави — України, прямої спадкоємниці Русі Київської. Його життя закінчилося лютою смертю в турецькому полоні 1563 року. Який же шлях міг обрати собі Андрій Курбський, вирішивши повернутися на батьківщину?

Зауваги й заклик до роздуму для уявних опонентів. Аксіомою є висновок про те, що поки будь-який народ не має своєї держави, його кращі інтелектуальні сили (вчені, діячі культури, військові тощо) змушені служити чужинцям. Хто скаже сьогодні, скільки «наших людей» нині працює на Росію? Адже останніми століттями саме до Москви витягували все краще, що народжувалось у провінціях-колоніях неозорого Союзу «рівноправних республік».

Статистика свідчить, що ще в тридцяті роки найчисленнішим народом у Радянському Союзі був український (і це закономірно, адже на час так званого «возз'єднання» 1654 року українців було втричі більше, ніж московитян). А потім за наказом Сталіна всіх, хто мав прізвище із закінченням -енко та -чук, під час всесоюзних переписів почали вважати росіянами. І маємо сьогодні в російському уряді та політичній еліті північного сусіда Сосковця, Шумейка, Шахрая...

А починалося все ще в XIII-XIV століттях, коли представники давньоукраїнських княжих родів пішли на службу до Москви.

На знімках: Іван Грозний, Сигізмунд II Август.

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України»

Нотатки з приводу

БЕЗГЛУЗДА ГЕРОЙСЬКА СМЕРТЬ

Спочатку вдарило слово «загинув». Оглушило, бухнуло в скроні, кинуло на підлогу... Потім безтямно перечитала речення: «Ваш син загинув геройською смертю»... Знову спіткнулася об «загинув» і завила так, що мало не впав з ліжка напівпаралізований після інсульту чоловік. Син, Віталька... мертвий?

А потім була довга дорога з російського військового аеродрому додому, в Україну — з Віталькою в цинковій труні, з нестерпним болем у грудях, з примарною, кволою надією: а може, це не він там, не її хлопчик... Як він міг загинути? Наплутали, помилилися, сама колись читала в газеті, як...

Наталя Миколаївна завжди пишалася сином. Навіть у важкий підлітковий вік він не підносив матері неприємних сюрпризів: не витрушувала тютюнових крихт з його кишень, не читала нотацій — прибери за собою, вивчи, купи, не забудь — Віталька нічого не забував, усе робив сам, без нагадувань, хоч, чула, хлопці кпинили з нього: «Мамин синочок». Не зважав — він завжди був розсудливий і серйозний, її син. У дитячому садочку, школі, військовому училищі.

Пам'ятаю, кілька років тому Наталя Миколаївна хвалилася мені черговими успіхами сина: залишився служити в Росії. «І правильно, — аж сяяла мама, — там більше платять. В Україні військові — жебраки, а в Росії про армію дбають...» Уперше я не поділила захоплення діями її сина, і Наталя Миколаївна образилася: «Тобі все — політика, а Віталик хоче нормально жити».

Хотів жити... Гаряча кров окропила чужу землю, знівечене тіло лягло в рідну — українську.

У грудні 94-го в Росії зросла турбота про армію. В грудні 95-го молодий українець, офіцер російського війська, виконуючи бойовий наказ, «загинув геройською смертю»...

Мені невимовно жаль, дорога моя Наталю Миколаївно, що лише в чорний для нас передноворічний день, коли важкі грудки замерзлої землі гучно вдарили по труні, ви зрозуміли правоту моєї тодішньої «політики»: в тій армії, де «більше платять», видають не тільки рублі, а й бойові накази; наш Віталька служив не просто собі у війську сусідньої держави, а в армії, яку вже традиційно супроводжує епітет «воююча». За «встановлення конституційного ладу», за «роззброєння незаконних бандформувань», за «геополітичні інтереси»...

Я одержала дуже багато листів-відгуків на серію матеріалів, які написала, повернувшись у квітні минулого року з палаючої Чечні. Вони були різні, ці листи: від категоричної вимоги розстріляти, а ще краще повісити автора разом з бандитом Дудаєвим до буденного, як понеділок, усвідомлення — слава Богу, ми незалежна держава, хай економічно відстала, хай з недолугою політикою різкого хитання зліва направо, хай з нерозв'язаними армійськими проблемами, але — незалежна! — наші сини не мусять гинути за імперські інтереси амбітних кремлівських політиків. Цих листів було набагато більше, але гіркий осад від останньої розмови з давньою знайомою не розвіювався: скільки їх, отаких Віталіїв, захищають геополітичні інтереси ненаситних зверхників Федерації... Від безвиході і добровільно: більше платять, світить «зірочка», врешті-решт, яка різниця, де служити...

Ми зустріли земляка на одному з російських постів у Чечні: «О, хохлы, я тоже хохол». Він навіть захистив нас від лейтенанта «Серьоги», якому дуже не сподобався тризуб на обкладинці наших паспортів: «Это у них такой герб, понимаешь...» Але замовчав земляк, коли підпилий лейтенант пообіцяв на прощання: «Разобьем чеченов, за хохлов возьмемся»... Що сказати? В армії все вирішує бойовий наказ... Не дай Бог, щоб їх віддавали «Серьогі»...

— Служба у війську — не мед. Можна і з власної армії повернутися у вічний «дембель», — заперечить мені читач. І я погоджуюсь — можна. Але...

Я згадую очі малої Мархи. Осколком російської бомби їй зрізало ніжки. Їх закопали разом з убитою матір'ю. Я згадую трупи жінок і дітей у Семашках, Сержень-юрті, вологий підвал Ножай-юрта, де задихається від приступу астми Тойта: на повітря не можна — там артобстріл. І помирає від раку стара Фатіма з останнім проханням: Алах, пошли мені смерть у хмарну погоду — хай ніхто не загине на моєму похороні»...

Десь там, серед тих, хто згідно з наказом сіяв смерть, були наші хлопці, Геннадій, Олег, Максим... Там «геройською смертю загинув» Віталій. За що? Проти кого? Навіщо?

... На тризні, випивши чарку «за упокій внукової душі», старий фронтовик дід Микола хотів втішити занімілу від розпачу доньку: «Наталю, не гризи себе, доню. Він... геройською смертю»... «Геройською?» — гірко сіпнулись вуста. — Безглуздою, тату»... Ех, Наталю-Наталю, вже лиш безглуздою...

... Вітальку, слухняний білявий хлопчику, земля тобі пухом. Я пам'ятаю твій спів «під Малініна»: «Зачем вам, поручик, чужая земля»? Для чого, Віталю?

У кожного своя правда

Спростування

7 грудня минулого року в нашій газеті було надруковано матеріал А. Краслянського «Фіаско», де йшлося про серйозне протистояння між колишніми народними депутатами України В. Бедем і Д. Дорчинцем.

Невдовзі редакція одержала спростування Віктора Бедя, в якому він, як кажуть, з порога відмітає практично все, про що йшлося в публікації, стверджуючи, що вона ганьбить його честь і гідність.

Зважаючи на те, що деякі фрагменти цього спростування, на нашу думку, не спростовують наведених у матеріалі фактів, не стосуються до матеріалу, а також можуть зачіпати честь і гідність інших людей, редакція газети вирішила надрукувати спростування як відповідь Віктору Бедю.

З точки зору суворих юридичних формулювань у публікації А. Краслянського є окремі довільності, хоча він і прагнув неухильно йти тільки за документами, які мав у руках. Наприклад, кажучи, що Віктора Васильовича Бедя не було вдруге обрано до Верховної, а потім до місцевих Рад, А. Краслянський мав на увазі, що він, крім парламенту, зазнав невдачі на виборах голови обласної, тобто місцевої Ради. Однак повз увагу автора пройшла інформація, що В. Бедь — депутат Ужгородської міської Ради.

Мали місце й деякі інші неточності. Наприклад, В. Бедь ніколи не оголошував начальника (тепер — колишнього) УМВС в Закарпатській області, генерал-майора. Д. Дорчинця «поза законом».

Відповідно до рішення Ужгородського міського суду факти, викладені в газеті Закарпатської обласної Ради народних депутатів «Новини Закарпаття» про нетактовну поведінку народного депутата України Віктора Бедя на Чопській митниці, які були використані А. Краслянським в матеріалі, визнані такими, що відповідають дійсності.

В. Бедь також не є і ніколи не був ні директором, ні головним бухгалтером фірм «Ювлік» (Великий Березний), «Карпатойо» (Тячів), «Феміда» (Тячів), «Сельвіс» (Свалява), «Паланок» (Мукачеве), "Торнадо БВВ», «Марсілія». Відповідно не припускав і не міг припуститися порушень податкового законодавства України і, отже, не міг конфліктувати з податковою службою чи будь-якими державними органами.

Фірма "Торнадо БВВ» (в якій він не є ані засновником, ані директором) — самостійна юридична особа, отож В. Бедь як президент концерну «Срібна земля» не мав нічого спільного з її кредитно-фінансовою діяльністю.

Особисто з боку В. Бедя, а також, як він вважає, з боку концерну «Срібна земля» не було випадків захоплення земельних ділянок, сінокосів, пасовищ тощо.

Окрім того, ні В. Бедь особисто, ні концерн «Срібна земля» ніколи не будували автозаправних станцій, готелів, бізнес-центру, а тим паче — асфальтобетонного заводу.

Справді, підприємства, що входять до концерну «Срібна земля» і є самостійними юридичними особами (мають свій баланс, директорів), періодично, як і всі підприємницькі структури України, беруть кредити в банках.

Нічого протизаконного в цьому немає.

Окрім того, це вирішують, в кожному окремому випадку, директори самостійних юридичних осіб, тобто підприємств і керівництво банків, а не В. Бедь, як про це йшлося в матеріалі «Фіаско».

Кредитні ресурси, що їх надають банки, не є коштами, які мають іти на заробітну плату учителям, лікарям, пенсіонерам чи іншим категоріям населення Закарпаття.

Адже надають кредити не з бюджету держави чи Пенсійного фонду, а з кредитних ресурсів банку. Саме для цього банки і створено.

До речі, як стверджує В. Бедь, Д. Дорчинець, перебуваючи на посаді голови Закарпатської обласної Ради народних депутатів, власноруч підписав клопотання до керівників банків області про надання кредитів концерну «Срібна земля».

Засновником газети «Срібна Земля» є концерн «Срібна земля», а не особисто Віктор Бедь.

І, нарешті, ніякої кримінальної справи за привласнення великої суми іноземної валюти проти В. Бедя ніколи не було порушено. Такі звинувачення правоохоронні органи В. Бедю ніколи не інкримінували.

Кримінальну справу було порушено за фактом окремих незаконних дій концерну «Срібна земля», який очолює В. Бедь.

Інші факти, викладені в матеріалі «Фіаско», на нашу думку, відповідають дійсності.

Редакція газети і автор матеріалу «Фіаско» А. Краслянський приносять вибачення В. Бедю, а також нашим читачам за допущені неточності.

Віталій РЕВА: «Мир, злагода і напружена праця — запорука успіху»

МОЖЛИВО, дехто й здивується, що із заступником міністра транспорту України Віталієм Ревою ми розмовляємо про проблеми українського гандболу. Але то лише на перший погляд дивно. Ця тема близька і знайома йому. Адже два роки Віталій Михайлович очолює національну федерацію з цього популярного виду спорту. У студентські роки сам досить пристойно грав. Тривалий час є президентом відомого жіночого клубу «Автомобіліст» (Бровари). Отож і розмова сьогоднішня — про гандболісток. Хоча, як стверджує Віталій Михайлович, і чоловічий і жіночий гандбол — рідні діти для матері-федерації.

— Нам удалося створити боєздатний, дійовий орган, — розповідає В.Рева. — Це, як на мене, злагоджена команда однодумців. І якщо, скажімо, Реву замінить хтось із членів виконкому, то, повірте, це докорінно не вплине на її роботу. У наявності достатньо відлагоджений механізм. І це не самовихваляння, а реальність.

Робота виконується чимала. Це проведення національного чемпіонату серед жінок і чоловіків, юнацькі та юніорські першості, різні турніри. Це вже досить стабільні змагання. Визначилися лідери. Вдалося сформувати кваліфікований суддівський корпус. Тримаємо на своїх плечах також і підготовку національних збірних до чемпіонатів світу та Європи. Зрозуміло, що офіційним замовником від держави тут виступає Міністерство у справах молоді та спорту. Ця сторона виділяє певні кошти. Але, повторюю, левову частку роботи виконує федерація і бере на себе чималі витрати.

Тісні контакти у нас і з Європейською федерацією (ЄГФ). Ми приймали її президента Стефана Холмквіста (Швеція). Через нашого виконавчого директора Бориса Юмашева маємо міцні зв'язки з виконкомом і комісіями також Міжнародної федерації (ІГФ). Одне слово, Україна про себе як про гандбольну державу вже заявила. Наші збірні охоче запрошують на престижні турніри. Але дехто намагається весь час порівнювати досягнення гандболу колишнього Союзу і нинішнього українського. Це, пробачте, різні величини. На потреби збірної СРСР, яку очолював наш видатний земляк Ігор Турчин, працював колосальний потенціал супердержави. Витрачали величезні кошти, створювалися надсприятливі умови для підготовки і виступів. Утім, український гандбол має чудові традиції і, головне, міцне коріння. Тому його майбутнє, безперечно, буде відзначене славою блискучих перемог. Потрібний час, щоб прийти до тями, розправити крила. Хоча, повторюю, проблем вистачає. І у чоловіків, і в жінок поки що маємо по чотири-п'ять сильних клубів. Хотілося б, звичайно, більше.

— Віталію Михайловичу, так сталося, що нині на видноті у нас здебільшого жіноча збірна України. Як оцінюєте її виступи?

— По-різному. Скажімо, був повний провал на чемпіонаті Європи, коли українські гандболістки посіли передостаннє місце. Зізнаюся, що дуже сумнівався, коли призначали головного тренера команди. Хоча мене тоді переконували, що в збірній має бути спадковість. Тому її довірили Зінаїді Турчиній. Але, повторюю, виступ був украй невдалий.

— Та й тепер на адресу федерації і збірної можна почути критичні слова. Через те, що на недавньому чемпіонаті світу вона фінішувала дев'ятою і не виборола путівку на олімпійський турнір. Як реагуєте на цю критику?

— Результатом ми не задоволені, бо планували потрапити до чільної п'ятірки. Але команда, враховуючи ситуацію, що виникла навколо неї, її забезпеченість і склад, яким вона виступала в Угорщині, не могла зіграти краще. Однак у цілому було зроблено певний крок уперед.

До речі, таку мою думку підтримує більшість тренерів клубів і керівництво Міністерства у справах молоді та спорту. Раніше наші контакти були не дуже активними. Тепер співпраця значно пожвавилася.

А стосовно випадів на нашу адресу того ж київського «Спартака» (вірніше, людей, які крутяться навколо цього славного колективу), то тут необхідні роз'яснення. Чомусь нав'язується думка, що тільки спартаківська команда обов'язково має бути суперклубом і ніхто інший, що цей колектив має жити за «правилами» уседозволеності. Навіть державну підтримку повинен мати тільки він. До речі, чомусь, не порадившись із федерацією, «Спартакові» надавали державні субсидії.

Природно, що це викликало негативну реакцію в спортивних колах країни. Адже ситуація, скажу прямо, склалася нездорова.

Отримавши 20 тисяч доларів від Кабінету міністрів, «Спартак» вирушив до Південно-Африканської Республіки на турнір з гучною назвою «Чемпіонат світу серед клубів». Але фахівці розцінили те змагання, як третьорозрядне. Через це потерпіла насамперед збірна, яка незабаром мала виступати в чемпіонаті Європи. Кандидати до неї, окрім спартаківок, у ПАР не поїхали. Підготовку було зкужмано. І чим усе закінчилося, добре відомо.

Хоча, підкреслюю, з боку федерації ніякого утиску «Спартак» не зазнавав. І мене, і Юмашева, і членів виконкому намагаються звинувачувати в різних гріхах, некомпетентності. Можу показати вам ультимативного листа, надісланого до Кабінету міністрів і підписаного групою 16—19-річних гандболісток (неважко вирахувати, під диктовку якого «педагога» писався цей «твір»). Цікаво, що він потрапив до адресата ще за тиждень до фінішу чемпіонату світу. Але в ньому говорилося про провал збірної там. А чого варта письмова заява до виконкому ФГУ такого змісту: якщо Ратнер та Євтушенко будуть тренерами збірних, то спартаківки і Зінаїда Турчина (як тренер) з цими командами не співпрацюватимуть. До речі, гріх звинувачувати в некомпетентності і профнепридатності Леоніда Макаровича Євтушенка. Адже під його керівництвом здобута єдина поки що велика перемога гандболу незалежної України: золоті медалі юніорок на чемпіонаті Європи. Авторитетний тренер, безумовно, і Леонід Анатолійович Ратнер. Очолювана ним команда «Мотор» (Запоріжжя) — багаторазовий чемпіон країни. Обох спеціалістів на роботу зі збірними призначав не я. Рекомендував їх виконком федерації, а затвердило Міністерство у справах молоді та спорту.

Усі згадані випади, звичайно, неприємні. Але найприкріше полягає в жагучому прагненні окремих осіб до створення скандальних ситуацій, які ні в якому разі не сприятимуть поліпшенню справи. Ідеологи конфронтації відомі. І в разі потреби їхні імена можуть стати відомими спортивній громадськості країни.

Давайте розберемося і з виступом збірної в Угорщині. Вона зіграла на межі можливого і, на думку багатьох, нормально. З восьми матчів виграла п'ять і в трьох поступилася. Наші дівчата у стартовій грі склали зброю перед господарками турніру — угорками, які в підсумку посіли друге місце. Програли один м'яч хорваткам, але на другому етапі взяли у них переконливий реванш. Мінімально поступилися росіянкам. Але взяли гору над збірними Бразилії, США, Китаю, Швеції. Отже, завершували турнір на досить оптимістичній ноті. І це при тому, що було багато травмованих гравців, зокрема, броварчанка Ірина Короткевич. Інших до збірної не відпустили. Маю на увазі київську спартаківку Марину Вергелюк. Аргумент керівництва клубу — юний вік (17 років). Але цього гравця і ще трьох — Переверзеву, Муляр та Яценко — не відправили на збір молодіжної команди країни. І не з власної ініціативи зробили прогул дівчата.

— І що ж, ви на це заплющили очі?

— Ні. Спершу збиралися дискваліфікувати цих спортсменок, а клуб оштрафувати. Але ми врахували той факт, що у «Спартака» якраз мали бути матчі Кубка кубків з норвезькою командою. Не хотілося морально травмувати дівчат. Тому обмежилися умовною дискваліфікацією до кінця року. Пішли на компроміс заради спільної справи.

— Гаразд. Давайте подивимось у день завтрашній. Що він нам готує?

— Починається новий цикл чемпіонату Європи, фінальна частина якого пройде в Данії з 6 по 15 грудня. Ми стартуємо у відбірковому турнірі. Дві найкращі збірні з нього й дістануть путівки до фіналу. В останній день січня в Запоріжжі ми приймаємо збірну Франції. Матч-відповідь — 3 лютого. Далі графік матчів такий: 6 березня — Польща — Україна, 9 березня — Україна — Польща, 2 або 3 квітня Україна—Німеччина, 6 квітня — Німеччина—Україна. Сподіватимемося, що ця спроба буде успішнішою. А сприяти цьому може лише мир, злагода і напружена праця.

Розмову вів Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На фото: президент Федерації гандболу України Віталій Рева.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЧЕМПІОН І ТРЕНЕР

В'ЯЧЕСЛАВ Загороднюк — весь у тривожно-збудженому очікуванні рішення суддів: як оцінять вони його сьогоднішній виступ? А ще через кілька секунд він радісно підніме догори руки: ні, таки не знайшлося йому рівних! Він перший! А це означає — чемпіон України! Мета, якої прагнув, здійснилася.

Ця мить — мить перемоги — відома багатьом спортсменам, саме вона спонукає, кличе їх до щоденної, часто каторжної праці-тренувань, до відмови багато в чому «земному» — в побуті, у харчуванні, в дозвіллі. Та хіба може все оте зрівнятися з такою ось миттю? А їх у спортивній біографії В'ячеслава було вже чимало. Дехто, можливо, скаже, що вдома й стіни допомагають. Так, те, що чемпіонат України з фігурного катання в грудні минулого року відбувся саме в Одесі, де мешкає й тренується Загороднюк. Далося, мабуть, взнаки: земляки-уболівальники, лід рідного Палацу Спорту, та головне — не це. Головне — наполеглива робота й активний пошук. Інакше не було б перед цим інших переконливих перемог. Серед яких особливо приємна — на турнірі «Кубок націй» в німецькому місті Гельзенкірхені. Загороднюк, випередивши багатьох відомих спортсменів, в тім числі олімпійського чемпіона з Санкт-Петербурга Олексія Урманова, й тим піднявся на найвищу сходинку п'єдесталу пошани, щоб прийняти приз переможця «Кубка націй». Заради отаких миттєвостей варто жити життям спортсмена, варто працювати і працювати, і мріяти про перемоги майбутні, на найвищому — європейському, світовому, олімпійському — рівнях.

Спокійно-зосереджений Валентин Ніколаєв, тренер В'ячеслава. Ні, він теж, звичайно, очікує на результат, теж хвилюється . Та не до лиця тренерові виплескувати свої емоції назовні. У нього нині інший, так би мовити, настрій: ще й ще раз подумки «прокручує» весь виступ В'ячеслава — чи десь не схибив, чи все зробив так, як замислювали, як не раз відточували на тренуваннях? Тільки вони двоє — тренер та його підопічний — знають, скільки старань вкладено в композицію, яку тільки-но продемонстрував Загороднюк, які надії на неї покладені. Що ж, через мить і тренер дізнається: вони, ті надії, справдилися. Та по його обличчю промайне лиш легкий промінець задоволення й радості. Він уже думатиме про завтра: нова робота, пошуки нових композицій. Спортсмен очікує на це від нього. На вчорашньому, навіть на сьогоднішньому, кониках, добре розуміють обоє, далеко не зайдеш. А випробування йдуть за випробуваннями. Ось — особливе, етапне: днями йому, В'ячеславу Загороднюкові, разом з киянами Дмитром Дмитренком та Євгеном Плютою, які на вітчизняному чемпіонаті посіли, відповідно, друге й третє місця, відстоювати честь України на чемпіонаті Європи в Софії.

Що ж, легкого ковзання й нових перемог і тобі, В'ячеславе, і твоїм колегам!

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

На знімку: В'ячеслав Загороднюк і його тренер Валентин Ніколаєв.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

***Н**ЕРОЗПІЗНАНІ — літаючі об'єкти (НЛО) — досі залишаються найбільшою таємницею природи. Ці об'єкти мають такі властивості, які не вписуються у сучасну картину світу, що свідчить про прояви невідомої нам фізики. Аналіз даних дає змогу зробити висновок: людство з давніх-давен співіснує з певною екстраординарною субстанцією, що виказує фантастичні можливості. Водночас, немає жодної найприйнятнішої гіпотези про природу цього феномена.*

Сергій ПАУКОВ, учасник Першого з'їзду уфологів країн СНД і Четвертої міжнародної уфологічної конференції

Про проблему НЛО на Україні

Особливо слід наголосити, що контакти з НЛО, як правило, призводять до негативних наслідків. Значно рідше відзначають позитивний вплив на людей та техніку. У зв'язку з цим НЛО можна віднести до об'єктів підвищеної небезпеки.

Вони можуть виводити з ладу системи енергопостачання, засоби зв'язку, різноманітне електронне й електричне обладнання. НЛО можуть негативно впливати на складні технологічні процеси у вибухонебезпечних виробництвах включно. Та під час розслідування різноманітних НП чинник НЛО практично не враховують і відповідні версії не відпрацьовують. Фахівцям добре відома стійка тенденція НЛО з'являтися в районах розташування важливих військово-стратегічних, енергетичних, промислових об'єктів та інших інфраструктур.

НЛО як правило негативно впливають на безпеку польотів, бо стають причиною різноманітних авіаційних пригод. Іноді відзначають і бойові контакти НЛО з літаками, кораблями, підводними човнами, зенітними батареями, причому такі контакти завжди закінчуються не на користь останніх. Тому обстріл НЛО заборонено в усьому світі.

Нещодавно відома міжнародна організація МУФОН (США) провадила дослідження, що стосуються впливу НЛО на людей. Вона склала перелік уражених НЛО органів і систем людини, що складається майже зі ста пунктів. Значно рідше відзначають позитивний вплив (ефект самовиліковування відкритих ран, посилений ріст волосся, зубів, піднесення емоційних і духовних сил).

Є багато даних про викрадення НЛО людей та інших біооб'єктів, це також не вигадка, а факти, що відзначають в усьому світі. За даними МВС України, щороку на терені країни без вісті зникає в середньому до трьох-чотирьох тисяч людей. Є всі підстави вважати, що деяка частка з цього числа зникає з причин впливу НЛО.

НЛО роблять приземлення на місцевості, залишають специфічні сліди, що зберігаються дуже тривалий час. Практично скрізь фіксують т. зв. хрональний ефект (уповільнення плину часу) та біолокаційні аномалії.

У БАГАТЬОХ країнах світу давно збагнули, що держава, котра перша розв'яже проблему НЛО та пов'язаних з ними явищ, зробить революційний стрибок у науці та техніці, може стати володарем нових надсучасних технологій.

Світові лідери у вивченні НЛО — США, Франція, Китай, помітних успіхів досягли деякі європейські країни та Японія.

Періодично у низці країн проблему НЛО розглядають на високому державному рівні. Так, проблему НЛО розглядали у різний час в Палаті лордів англійського парламенту, в Палаті представників Конгресу США в комітеті з науки й астронавтики, у Мадридському парламенті тощо. 18 липня 1994 року проблеми НЛО розглядали в Державній Думі Росії в Комітеті з екології. Російські уфологічні структури дійшли висновку, що варто ініціювати створення відповідного координувального органу в світовому масштабі під егідою ООН. Аналогічні цілі переслідує і нещодавно створена в Японії партія НЛО, що має міжнародний статус і репрезентована в японському парламенті. Та перші таку спробу зробили США. Відома американська уфологічна організація ІКУФОН ще у 1966 р. подала в ООН відповідний проект. Після ознайомлення з матеріалами щодо НЛО Генеральний секретар ООН У. Тан заявив: «Я гадаю, що після війни у В'єтнамі найсерйознішою проблемою, що стоїть перед ООН, стане проблема НЛО».

На 33 сесії ГА ООН 1978 року питання про проблему НЛО було розглянуто. Тоді планували створити агенцію чи департамент ООН для здійснення, координування і поширення результатів досліджень НЛО та пов'язаних з ними явищ.

На пропозицію Спеціального політичного комітету Генеральна Асамблея ООН запропонувала зацікавленим державам «вжити необхідних заходів для координування на національному рівні наукових досліджень і спостережень, стосовно позаземного життя, включно з літаючими об'єктами, а також рекомендувала повідомляти Генеральному секретареві ООН про спостереження, дослідження та оцінювання цієї діяльності» (Документи 33 сесії ГА ООН № А/33/512 за 16.12.1978 р., досьє 137, пункт 126).

Тоді було оприлюднено багато фактів проявів НЛО, серед них і статистика спостережень цих об'єктів, що надійшла до ООН від 133 країн. Ось деякі дані за цей період (вибірково): США — 33.233, Канада — 2.636, Франція — 2.721, Німеччина — 1.287, Англія — 5.792, Аргентина — 1.403, Бразилія — 1.168, Австралія – 1.683, СРСР — лише 466. У середньому кілька сотень повідомлень від кожної країни.

Окрім того, технічні засоби Північноамериканської системи ППО (НОРАД) щодня фіксують на кожну годину доби в середньому 3 НЛО. Також чітко встановлено, що на теренах лише США щороку фіксують до 1000 приземлень НЛО.

Та саме США стали головною причиною, що перешкоджала реалізації запланованих під егідою ООН, бо переслідували мету забезпечити собі провідне становище у справі вивчення НЛО.

Науковцям відомо, що періодично, в середньому кожних 11 років, настає т. зв. фляп НЛО — тобто різке підвищення активності цих об'єктів. Українські фахівці проаналізували кілька сотень повідомлень за період останнього фляпу НЛО, що відзначався з 1989 по 1991 рр.

Ось дані щодо України: Крим (близько 100), Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Київ та Київська (понад 100), Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька, а також акваторії Чорного й Азовського морів. На Україні до місць зниженої активності НЛО можна віднести Івано-Франківську та Тернопільську області.

ПОПРИ умовність результатів, уже зараз видно, що відбувається велетенський за своїми масштабами, майже прихований процес активності НЛО, про який ще мало відомо.

Наведу лише один приклад. Увечері 20 жовтня 1989р. в Коростенському районі Житомирської області в міру наближення великого НЛО до населених пунктів у них відзначалося практично повне падіння електроенергії в лінії електропередачі. Коли НЛО підлетів до станції Коростень-Подільський, там зненацька вимкнулося все освітлення, на кілька хвилин вимкнулися навіть світлофори, що в разі звичайних аварій на лінії практично неможливе. Одночасно вимкнувся й телефонний зв'язок, на локомотивах вийшли з ладу рації. Машиністи згодом повідомили, що скрізь панувала цілковита темрява, що позначалось на морально-психологічному стані людей. Після відльоту НЛО все прийшло до норми.

Попри величезну кількість повідомлень про спостереження НЛО, ставлення до цієї специфічної проблеми ще далеко не однозначне, надто ж у країнах колишнього СРСР. Частина населення досі вважає НЛО вигадкою. У формуванні таких поглядів певну роль свого часу відіграли спецслужби США. Ще в листопаді 1953 року ЦРУ спільно з Військово-Повітряними Силами уклали спеціальний документ під назвою «Загальноосвітня програма для населення». Ця програма мала дезорієнтувати широку громадськість як США, так і зарубіжних країн, у тому числі й наукові організації, щодо НЛО. Люди, на думку її авторів, повинні були втратити всякий інтерес до НЛО, до вивчення цієї проблеми. З цією метою широко застосовували дезінформацію. Результату почасти було досягнуто. Деякі країни відмовились від досліджень НЛО, у тому числі й СРСР. Водночас військовики активізували дослідження, про що свідчить факт виділення на ці цілі самому лише Колорадському університетові 500.000 доларів від ВПС.

Можна сказати, що противники НЛО, самі того не знаючи, мимоволі виконують відповідні рекомендації ЦРУ стосовно НЛО.

У США ще 1956 року було створено громадську організацію — Національний комітет з вивчення повітряних феноменів (НІКАП). Цей комітет створив власну національну мережу польових досліджень і підкомітетів у багатьох наукових і військових організаціях. Він досі активно співробітничає і обмінюється інформацією з різними громадськими організаціями багатьох країн світу. Характерно, що свого часу членами керівництва НІКАП були: колишній директор ЦРУ віце-адмірал Хілленкоттер, контр-адмірал Ноулес, генерал-лейтенант Дель-Веллі та ін. Так само характерно, що спочатку дослідження з НЛО були дуже засекречені.

Нині простежується зворотна тенденція — триває процес розсекречування інформації про НЛО у ряді країн Європи та США.

У деяких закордонних вузах почали вивчати НЛО, а в Японії вивчення деяких аспектів проблеми НЛО починають уже в початкових класах загальноосвітніх шкіл.

Нині вивчення НЛО розвинулось до самостійної галузі науки з власним предметом досліджень, методологією тощо.

Кілька років тому було створено Всесоюзну асоціацію уфологів у Москві, нині вона має назву Асоціація уфологів країн СНД. Її керівним органом є «Уфоцентр». Донедавна очолював цю громадську організацію наш земляк генерал-майор авіації, льотчик-космонавт, академік МАІ П. Попович. Асоціація має близько 200 місцевих організацій, що об'єднують близько 4—5 тисяч чоловік. Президентом Асоціації й генеральним директором «Уфоцентру» є академік МАІ В. Ажажа. Асоціація здійснює широкі зв'язки з зарубіжними організаціями, будучи членом великої уфологічної організації МУФОН (США), котра має представництва у 40 країнах світу.

Багато українських організацій також входять до числа членів Асоціації. Всього в Україні діють 15—20 різноманітних уфологічних організацій, зусилля яких ще недостатньо консолідовані.

... У своїй доповіді в Державній Думі Росії про актуальні питання проблеми НЛО академік Ажажа наголосив, що даних, одержаних уфологами країн СНД, досить, аби «усвідомити об'єктивну потребу включення уфологічного компоненту як одного з найважливіших до міжнародної, державної та національної систем екологічної безпеки».

НА ЗАКІНЧЕННЯ: значущість уфології висуває її в число найважливіших наукових проблем сучасності. Настав час створення відповідної наукової організації для всебічного вивчення НЛО і пов'язаних з ними явищ, з використанням найсучасніших технічних засобів досліджень, тим більше, що, за підрахунками фахівців, така структура вимагатиме мінімальних коштів за рахунок держбюджету. Такий науковий колектив зміг би об'єднати не тільки зусилля різних громадських організацій, а й зацікавлених міністерств і відомств України. Допускати відставання у цьому пріоритетному науковому напрямі більше не можна.

Є всі підстави гадати, що Україна, з її чималим науковим потенціалом, зможе швидко увійти до числа європейських країн — лідерів у справі вивчення НЛО, в разі відповідного вирішення цього питання на урядовому рівні.

Від редакції: хай шановні читачі не будуть шоковані, але автора цього матеріалу нам подарували люди з української контррозвідки, тобто люди, самі розумієте, серйозні. Свій вчинок вони пояснили так: у контррозвідників нині (не те, що колись) нема грошей на те, щоб займатися НЛО, а шкода, бо проблема варта уваги, тож хай, мовляв, хоч газета допоможе...

Сам автор про себе сказав небагато, — нічого, крім того, що знає проблему «в силу своєї причетності до роботи в закритих установах».

На фото: типовий український НЛО, знятий над Ялтою 1989 року.

Хотите иметь высококачественное сырье и не беспокоиться о его доставке?

Американская компания «POLITEX Limited»
предлагает полиэтилен высокого давления и волокно полиакрилонитрильное (нитроновое) производства крупнейшего в Беларуси предприятия ПО «Полимир» г.Новополоцк.

Марки полиэтилена:
15803-020, 10803-020, 175-225, 16803-070,
а также композиции на основе базовых марок.

Волокно нитроновое текс 0,33:
белое и цветное в ассортименте.
Пленка полиэтиленовая:
ширина 1400 мм; толщина (микрон): 50, 70, 80, 100, 120.
Нитрило-акриловая кислота (НАК):
минимальная партия - 1 цистерна.

Доставка авто или ж.д.транспортом, полимеровозом.
Оплата: предоплата. Доллары США, рубли РФ, карбованцы Украины, возможен аккредитив.
Минимальная партия - 20 тонн.

Готовы предоставить проект Контракта.
Заинтересованы в региональном представителе на комиссионной (консигнационной) основе.

Требования: наличие ж.д.подъездных путей, складских помещений и опыта работы с данной продукцией.

Готовы рассмотреть Ваши предложения.
Телефоны для связи на территории СНГ:
Тел./факс (02144) 5-05-44, 5-60-59
Телетайп 293210 COLLIBY

Інформація про додатковий випуск акцій

відкритого акціонерного товариства «Техмашремонт»

I. Характеристика емітента

1. Фірмове найменування АТ: акціонерне товариство «Техмашремонт».

2. Місце розташування АТ: 256400, м. Біла Церква Київської області, вул. Леваневського, 87; тел. 7-01-33.

3. Предметом діяльності товариства є:

а) проведення капітальних і поточних ремонтів промислового устаткування;

б) виготовлення нестандартизованого устаткування;

в) виготовлення та реалізація камерних вентилів, запасних частин та іншої продукції машинобудівного профілю.

II. Опис ділової активності

АТ «Техмашремонт» є правонаступником створеної 1975 року структурної одиниці потужного виробничого об'єднання. Колектив підприємства має 20-літній досвід проведення капітального ремонту сучасного промислового обладнання.

Підприємством створено окремий структурний підрозділ з виготовлення корпусів камерних вентилів на основі багатошпіндельних металообробних верстатів СП «Інтеравтомат».

За останні три роки рентабельність активів АТ відповідно становила: 1993 р. — 23%, 1994 р. — 9%, 1995 р. (6 міс.) — 18%.

III. Дані про емісію цінних паперів

Рішення про додатковий випуск цінних паперів прийняте правлінням 25 жовтня 1995 року, протокол № 4.

Метою використання фінансових ресурсів від емісії є залучення коштів для структурної перебудови підприємства.

Плановий обсяг емісії становить 27919 шт. простих іменних акцій у безготівковій формі номінальною вартістю 35000 крб. кожна на загальну суму 977165 тис. крб.

Місце продажу: м. Біла Церква, вул. Леваневського, 87. Початок продажу — 30.01.96 р. Припинення продажу — 29.02.96 року.

Переважне право на придбання акцій мають акціонери та працівники підприємства.

Дивіденди на акції товариства виплачують не пізніше 3-х місяців після затвердження річного звіту.

IV. Перелік і результати попередніх емісій.

За станом на 1.10.1995 року АТ «Техмашремонт» здійснено одну емісію акцій (свідотство МФ України № 190/1/94 від 18.05.1994 р.).

V. Можливі чинники ризику в діяльності емітента

Чинниками ризику для діяльності емітента можуть бути невизначеність та непослідовність економічної політики державних органів та надмірний тягар податкової системи.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков-2, ул. Сумская, 64) возбуждены дела о банкротстве:

общества с ограниченной ответственностью НПП «Проммаш» (г. Харьков, ул. Тепловозная, 8, р/с 001467304 в КБ «Проминь», валютный счет 179070104/048 в Госэксимбанке г. Харькова), дело № 247/1-11;

общества с ограниченной ответственностью «Дива» (г. Харьков-33, ул. Тахиатажская, 3 р/с 006468548 ХФКБ «Проминь»), дело № 29/6-14;

общества с ограниченной ответственностью «Профит» (г. Харьков, ул. Плехановская, 94-а, гост. «Металлист», корп. Б, 16 этаж, к. 1605, р/с 100467613 ХОД АК УСБ), дело № 1424/5-52;

частного предприятия «РЭМ» (г. Харьков-202, ул. Асхарова, 20, кв. 21, р/с 1468200 АВУБ «Грант») дело № 1422/5-52;

общества с ограниченной ответственностью фирмы «23, ЛТД» (г. Харьков-57, ул. Чернышевского, 1, кв. 54, р/с № 2467990 ХКБ «Добродий»), дело № 1423/5-52;

общества с ограниченной ответственностью «Аксон» (г. Харьков-47, ул. Плиточная, д. 19-а, кв. 9, р/с 1467635 в 1-ом филиале АК УББ «Грант»), дело № 249/5-52.

Изменения к информации о дополнительном (третьем) выпуске акций открытого акционерного общества «Луцкий подшипниковый завод (ГПЗ-28)», опубликованной в «Голосе Украины» № 192 от 11.10.95 г.

«Совет акционеров АО «Луцкий подшипниковый завод (ГПЗ-28)» 6 декабря 1995 г. (протокол № 8) принял решение о продлении подписки на акции третьей эмиссии АО «ГПЗ-28» до 1 марта 1996 года».

Реализуем мельничные комплексы и другое оборудование по с/х переработке. Возможен бартер на сельхозпродукты.

Тел.: (044) 229-31-41, 229-47-66, 416-52-65, 212-85-68.

Принимаем на реализацию сельхозпродукцию и продукты питания
(044) 212-85-68, 416-52-65, 229-31-41.

Реализуем рыбу, рыбопродукты и другие продукты питания оптом и мелким оптом.
(044) 212-85-68, 416-52-65, 261-88-63.

Фирма «Веня»
продает стеклоткань и стеклосетку различных марок. Возможна доставка.
Тел. в г. Чернигове: (04622) 7-32-62, 7-38-29, факс 7-25-87.

Київський державний інститут культури
оголошує набір **слухачів** на платні підготовчі курси до вступу в інститут на всі спеціальності факультетів: культурологічного, режисерсько-хореографічного, бібліотечно-інформаційних систем, а також студентів на екстернатну форму навчання (перша і друга вища освіта).
Довідки за телефоном (044) 295-85-72.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 1403-3 о признании банкротом акционерного общества «Ласпи».

Юридический адрес: 334200, г. Ялта, ул. Суворовская, 31, р/с 467601 ПИБ, г. Ялта.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 1402-3 о признании банкротом кооператива «Лазурный берег».

Юридический адрес: 334200, Крым, г. Ялта. ул. Морская, 3 р/с 1461402 УСБ, г. Ялта.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 1401-3 о признании банкротом малого частного предприятия «Театрон».

Юридический адрес: Крым, г. Ялта, пгт Гурзуф, ул. Подвойского, 3, кв. 2, р/с 3468306 ПИБ, г. Ялта.

По имущественным требованиям кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд Республики Крым.

Областным арбитражным судом Донецкой области (340105, г. Донецк, бульвар Пушкина, 34) по иску МЧП «Монтажник» (339018, Донецкая область, г. Макеевка, пер. Тамалинский, р/с 3468116 в Донбасском РУ АК банка «ИНКО» г. Донецк. МФО 334743) возбуждено производство по делу № 170/1-2 о признании Горловского опытного завода (338003, Донецкая область, г. Горловка, ул. Кузнецова, 1, р/с 289001 в Никитовском АК ПИБ г. Горловка, МФО 334356) банкротом.

«Арбітражний суд Закарпатської області порушив справу №106/7 про банкрутство Чопського підприємства матеріально-технічного забезпечення та постачання харчової сировини, м. Чоп (Закарпатська область, м. Чоп, вул. Заводська, 1, р/р 606621 в Закарпатській обласній дирекції Укрсоцбанку). Претензії кредиторів та пропозиції санаторів приймаються до арбітражного суду (294000, м. Ужгород, пл. Народна, 4) протягом місяця з дня опублікування».

Арбитражный суд Запорожской области (330001, г. Запорожье, ул. Шаумяна, 4) возбудил дело № 5/3-442 от 04.11.1995 года о признании банкротом КСП «Украина» (332240, Запорожская область, Михайловский район, пгт Михайловка, ул. Пушкина, 94, расчетный счет 383501 в Михайловском отделении Агропромбанка «Украина», МФО 313162).

Имущественные требования принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Реклама в газеті «Голос України». Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Арбитражный суд Запорожской области (330001, г. Запорожье, ул. Шаумяна, 4) возбудил дело № 5/2-465 о банкротстве акционерного общества «Кабельные информационные телевизионные системы». Юридический адрес: 330095, г. Запорожье, ул. Дзержинского, 114, расчетный счет № 467025 в АКБ «Элита», МФО 313690.

Письменные заявления и имущественные требования к должнику принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

ЗА КОРДОНОМ Є СПАДОК.
Можливо, для Вас...

УКРІН'ЮРКОЛЕГІЯ

(252034, м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-а)

У справах про спадщину розшукує родичів

Померлого в Бельгії:

Андрія Волкова, який народився 1910 року в Києві чи області, батьків якого звали Данило і Анастасія.

Померлих у США:

Белли Сторч, яка народилася 1896 року в Нью-Йорку, а саме: рідних братів і сестер її батька — Ісаака Леона Сторч, який народився 1870 року (1876) в Австрії або їх низхідних, а також рідних братів і сестер його матері — Ганни (Емми) Сторч, яка народилася 1875 р. в Австрії, батьками котрої були Якоб і Рахель Сторч або їх низхідних.

Саді Руди (Рудий), мати якої Песя Руді мала сестру СаруКівітц, яка 1910 р. мешкала у Львові.

Сема Камен, який народився 1914 року у США, батько якого Ісаак Камен (Каммерер) і мати Олена (Ліна) Шрегер (Шрарер, Шрате) народилася 1887 р. в Галичині і до виїзду в США проживала в с. Білий Камінь.

Мілдред Паперман, яка народилася в Новгород-Волинську 1914 року, батьками якої були Вольф і Міня Паперман.

Банджалина Саліван, який народився 1923 р. в США, батьками якого були Станіслав Саліван (Салаван) і Вікторія.

Померлих у Канаді:

Вальтера (Володимира) Павловича Вацлавика, який народився 1919 р. в Україні чи Польщі, матір якого звали Аполонія, в дівоцтві Чохет.

Марії Коротищак, яка народилася 1912 року в Україні, а саме: Чеславу Хомич чи Хомець, Анну Хировську, Магду Гелей, Анну Баран, Петра Коротищак, Марію Стефанців чи Стафанків та Параску Настасюк чи Настацюк.

Свіщука Семена, який народився 1909 р. в Україні.

Романко Григорія, який народився в Україні 1907 року.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін'юрколегію: 252034, Київ, вул. Золотоворітська, 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів (ІС)

інвестиційного фонду «Добробут»

1. Основні відомості про інвестиційний фонд

Повна офіційна назва інвестиційного фонду Закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Добробут». Скорочена назва інвестиційного фонду — ІФ «Добробут» (надалі ІФ). Організаційно-правова форма ІФ — закрите акціонерне товариство. Тип ІФ — закритий інвестиційний фонд, створений на 3 (три) роки. Місцезнаходження — м. Київ, вул. Артема, 18. Банківські реквізити — р/р № 2467321 в Українському кредитному банку, МФО 321701.

2. Інвестиційна декларація

2.1. Найменування ІФ — «Інвестиційний фонд «Добробут», тип — закритий, адреса: м. Київ, вул. Артема,18, розмір статутного фонду — 2 100 000 000 крб.

2.2. Мета створення — інвестування в цінні папери та об'єкти нерухомості для забезпечення прибутку учасникам та засновникам.

2.3. Предмет діяльності — спільне інвестування.

2.4. Основні напрями інвестиційної діяльності: інвестування в цінні папери (ЦП) та придбання нерухомого майна, часток та паїв, що належать державі в майні господарських товариств, у процесі приватизації.

2.5. На діяльність ІФ накладаються обмеження згідно з чинним законодавством.

2.6. ІС реалізуються за кошти та приватизаційні папери учасників.

2.7. ІС випускаються на суму 31 500 000 000 крб. у кількості 30 000 шт. номінальною вартістю 1 050 000 крб.

2.8. ІС викуповуються фондом після закінчення строку його діяльності, але не раніше закінчення терміну використання приватизаційних паперів; якщо у разі викупу вартість майна на один ІС нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам покривається за рахунок коштів засновників.

2.9. За рахунок коштів ІФ сплачуються винагорода інвестиційному керуючому, депозитарію, аудитору, реклама, інформація в засобах масової інформації.

2.10. Учасникам ІФ не гарантується фіксований розмір дивідендів. Дивіденди виплачуються за підсумками фінансового року за адресою: Україна, 254053, м. Київ, Кудрявський узвіз, 2 та в агентських пунктах.

2.11. ІФ не створює будь-яких спеціальних або резервних фондів.

3. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів

ІС випускаються на суму 31 500 000 000 крб. у кількості 30 000 шт. номінальною вартістю 1 050 000 крб. Початок продажу ІС — 1 лютого 1996 р. Запланований курс ІС на початок продажу — 1 300 000 крб. Кількість ІС для придбання одним інвестором не обмежується. ІС не продаються іншим інвестиційним фондам і компаніям.

4. Дані про попередні емісії ЦП

Випущено 2 000 простих іменних акцій засновників ІФ номінальною вартістю 1 050 000 крб. на суму статутного фонду 2 100 000 000 крб.

5. Відомості про засновників

Товариство з обмеженою відповідальністю «Український промислово-фінансовий концерн «Славутич», м. Київ, вул. Героїв Сталінграда, 58-б — 95 %.

Товариство з додатковою відповідальністю «ОМЕТА приват», м. Київ, вул. Артема, 18 — 5 %.

6. Органи управління

Спостережна рада:

Карпенко Ю. М., віце-президент УПФК «Славутич»

Шевченко В. І., президент АТ «ОМЕТА Інстер»

Прудкий С. О., віце-президент АТ «ОМЕТА Інстер».

Частки в статутному фонді ІФ не мають.

7. Відомості про інвестиційного керуючого

Закрите акціонерне товариство «ОМЕТА Траст» (м. Київ, вул. Артема, 18), номер державної реєстрації — № 0091-2358-АТ від 01.11.1993 р.

Банківські реквізити — р/р 467527 в Українському кредитному банку, МФО 321701. Засновники — фізичні особи — 100 %.

Дозвіл на здійснення діяльності по випуску та обігу ЦП — № 57 від 12.10.1992 р. Договори на управління укладено з ІФ «Джерело», ІФ «Надія». Афілійовані особи — засновники АТ.

8. Відомості про депозитарій

Закрите акціонерне товариство «Український кредитний банк» (м. Київ, пр. Перемоги, 37), номер державної реєстрації — № 14360080 від 12.10.1993 р., к/р 700161166 в Управлінні НБУ по м. Києву та Київській області, МФО 321701.

Засновники — УПФК «Славутич» — 0,327 %, «Berlee Management Corp. BVI» — 8,480 %, «Ubaros Invest Trade INC — 28, 267 %, «Oxford Worldwide LTD — 9,403 %, фізичні особи — 53, 523 %. Укладено депозитні договори з ІФ «Джерело», ІФ «Надія», «Українським універсальним інвестиційним фондом».

9. Відомості про аудитора інвестиційного фонду

Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Юрінформаудит» (м. Київ, вул. Нищинського, 5); ліцензія на аудиторську діяльність № 000476 від 27.12.1994 р.

10. Права власників інвестиційних сертифікатів

Власник ІС має право: отримувати прибуток від ІС у вигляді дивідендів; у разі ліквідації ІФ отримати частину прибутку і майна у розмірі, пропорційному кількості ІС; здійснювати перепродаж ІС.

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів (ІС)

інвестиційного фонду «Надія»

1. Основні відомості про інвестиційний фонд

Повна офіційна назва інвестиційного фонду: Закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Надія». Скорочена назва інвестиційного фонду ІФ «Надія» (надалі — ІФ). Організаційно-правова форма ІФ — закрите акціонерне товариство. Тип ІФ — закритий інвестиційний фонд, створений на 3 (три) роки. Місцезнаходження — м. Київ, вул. Артема, 18. Банківські реквізити: р/р № 2467622 в Українському кредитному банку, МФО 321701.

2. Інвестиційна декларація

2.1. Найменування ІФ — «Інвестиційний фонд «Надія», тип — закритий, адреса: м. Київ, вул. Артема, 18, розмір статутного фонду — 483.000.000 крб.

2.2. Мета створення — інвестування в цінні папери та об'єкти нерухомості для забезпечення прибутку учасникам та засновникам.

2.3. Предмет діяльності — спільне інвестування.

2.4. Основні напрями інвестиційної діяльності: інвестування в цінні папери (ЦП) та придбання нерухомого майна, часток та паїв, що належать державі в майні господарських товариств, у процесі приватизації.

2.5. На діяльність ІФ накладаються обмеження згідно з чинним законодавством.

2.6. ІС реалізуються за кошти та приватизаційні папери учасників.

2.7. ІС випускаються на суму 7.245.000.000 крб. у кількості 724.500 шт. номінальною вартістю 10.000 крб.

2.8. ІС викуповуються фондом після закінчення строку його діяльності, але не раніше закінчення терміну використання приватизаційних паперів; якщо у разі викупу вартість майна на один ІС нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам покривається за рахунок коштів засновників.

2.9. За рахунок коштів ІФ сплачуються винагорода інвестиційному керуючому, депозитарію, аудитору, реклама, інформація в засобах масової інформації.

2.10. Учасникам ІФ не гарантується фіксований розмір дивідендів. Дивіденди виплачуються за підсумками фінансового року за адресою: Україна, 254053, м. Київ, Кудрявський узвіз, 2 та в агентських пунктах.

2.11. ІФ не створює будь-яких спеціальних або резервних фондів.

3. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів

ІС випускаються на суму 7.245.000.000 крб. у кількості 724.500 шт. номінальною вартістю 10.000 крб. Початок продажу ІС 1 лютого 1996 р. Запланований курс ІС на початок продажу — 13.000 крб. Кількість ІС для придбання одним інвестором не обмежується. ІС не продаються іншим інвестиційним фондам і компаніям.

4. Дані про попередні емісії ЦП

Випущено 48.300 простих іменних акцій засновників ІФ номінальною вартістю 10.000 крб. на суму статутного фонду 483.000.000 крб.

5. Відомості про засновників

Товариство з обмеженою відповідальністю «Міжнародна адвокатська компанія «Бі-Ай-Ем», м. Київ, бульвар Шевченка, 5/7 — 95%.

Товариство з додатковою відповідальністю «ОМЕТА приват», м. Київ, вул. Артема, 18 — 5%.

6. Органи управління

Спостережна рада:

Ромазанов Ю. М., директор Міжнародної адвокатської компанії «Бі-Ай-Ем»;

Літвінов О. О., перший віце-президент АТ «ОМЕТА Інвест»;

Баран І. Ю., віце-президент АТ «ОМЕТА Інстер».

Частки у статутному фонді ІФ не мають.

7. Відомості про інвестиційного керуючого

Закрите акціонерне товариство «ОМЕТА Траст», м. Київ, вул. Артема, 18, номер державної реєстрації — 0091-2358-АТ від 01.11.1993 р.

Банківські реквізити — р/р 467527 в Українському кредитному банку, МФО 321701. Засновники — фізичні особи — 100%.

Дозвіл на здійснення діяльності по випуску та обігу ЦП — № 57 від 12.10.1992 р. Договори на управління укладено з ІФ «Добробут», ІФ «Джерело». Афілійовані особи — засновники АТ.

8. Відомості про депозитарій

Закрите акціонерне товариство «Український кредитний банк», м. Київ, пр. Перемоги, 37, номер державної реєстрації — 14360080 від 12.10.1993 р., к/р 700161166 в Управлінні НБУ по м. Києву та Київській області; МФО 321701.

Засновники — УПФК «Славутич» — 0,327%, «Berlee Managament Corp. BVI» — 8,480%, «Ubaros Invest Trade INC» — 28,267%, «Oxford Worldwide LTD» — 9,403%, фізичні особи — 53,523%. Укладено депозитні договори з ІФ «Добробут», ІФ «Джерело», «Українським універсальним івестиційним фондом».

9. Відомості про аудитора інвестиційного фонду

Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Юрінформаудит», м. Київ, вул. Нищинського; 5, ліцензія на аудиторську діяльність № 000476 від 27.12.1994 р.

10. Права власників інвестиційних сертифікатів

Власник ІС має право: отримувати прибуток від ІС у вигляді дивідендів; у разі ліквідації ІФ отримати частину прибутку і майна у розмірі, пропорційному кількості ІС; здійснювати перепродаж ІС.

Інформація про випуск інвестиційних сертифікатів (ІС)

інвестиційного фонду «Джерело»

І. Основні відомості про інвестиційний фонд

Повна офіційна назва інвестиційного фонду — Закрите акціонерне товариство «Інвестиційний фонд «Джерело».

Скорочена назва інвестиційного фонду — ІФ «Джерело» (далі — ІФ). Організаційно-правова форма ІФ — закрите акціонерне товариство. Тип ІФ — закритий інвестиційний фонд, створений на 3 (три) роки. Місцезнаходження — м. Київ, вул. Артема,18. Банківські реквізити — р/р № 2467020 в Українському кредитному банку, МФО 321701.

2. Інвестиційна декларація

2.1. Найменування ІФ — «Інвестиційний фонд «Джерело», тип ІФ — закритий , адреса: м. Київ, вул. Артема, 18, розмір статутного фонду — 2.100.000.000 крб.

2.2. Мета створення — інвестування в цінні папери та об'єкти нерухомості для забезпечення прибутку учасникам та засновникам.

2.3. Предмет діяльності — спільне інвестування.

2.4. Основні напрямки інвестиційної діяльності: інвестування в цінні папери (ЦП) та придбання нерухомого майна, часток та паїв, що належать державі в майні господарських товариств, у процесі привазитації.

2.5. На діяльність ІФ накладаються обмеження згідно з чинним законодавством.

2.6. ІС реалізуються за кошти та приватизаційні папери учасників.

2.7. ІС випускаються на суму 31.500.000.000 крб. у кількості 30.000 шт. номінальною вартістю 1.050.000 крб.

2.8. ІС викуповуються фондом після закінчення строку його діяльності, але не раніше закінчення терміну використання приватизаційних паперів; якщо у разі викупу вартість майна на один ІС нижча за його номінальну вартість, різниця учасникам покривається за рахунок коштів засновників.

2.9. За рахунок коштів ІФ сплачується винагорода інвестиційному керуючому, депозитарію, аудитору, реклама, інформація в засобах масової інформації.

2.10. Учасникам ІФ не гарантується фіксований розмір дивідендів. Дивіденди виплачуються за підсумками фінансового року за адресою: Україна, 254053, м. Київ, Кудрявський узвіз, 2 та в агентських пунктах.

2.11. ІФ не створює будь-яких спеціальних або резервних фондів.

3. Відомості про випуск інвестиційних сертифікатів

ІС випускаються на суму 31.500.000.000 крб. у кількості 30.000 шт. номінальною вартістю 1.050.000 крб. Початок продажу ІС — 1 лютого 1996 р. Запланований курс ІС на початок продажу — 1.300.000 крб. Кількість ІС для придбання одним інвестором не обмежується. ІС не продаються іншим інвестиційним фондам і компаніям.

4. Дані про попередні емісії ЦП

Випущено 2.000 простих іменних акцій засновників ІФ номінальною вартістю 1.050.000 крб. на суму статутного фонду 2.100.000.000 крб.

5. Відомості про засновників

Товариство з обмеженою відповідальністю «Динамо-Атлантик» (м. Київ, пров. Пилипівський, 4) — 95 %.

Товариство з додатковою відповідальністю «ОМЕТА приват» (м. Київ, вул. Артема,18) — 5 %.

6. Органи управління

Спостережна рада:

Сивков В. С., віце-президент клубу «Динамо»;

Кухарчук Р. Т., виконавчий директор АТ «ОМЕТА XXI століття»;

Дудка В. М., президент концерну «ОМЕТА».

Частки в статутному фонді ІФ не мають.

7. Відомості про інвестиційного керуючого

Закрите акціонерне товариство «ОМЕТА Траст» (м. Київ, вул. Артема, 18), номер державної реєстрації № 0091-2358-АТ від 01.11.1993 р.

Банківські реквізити — р/р 467527 в Українському кредитному банку, МФО 321701. Засновники — фізичні особи — 100 %.

Дозвіл на здійснення діяльності по випуску та обігу ЦП — № 57 від 12.10.1992 р. Договори на управління укладено з ІФ «Добробут», ІФ «Надія». Афілійовані особи — засновники АТ.

8. Відомості про депозитарій

Закрите акціонерне товариство «Український кредитний банк», (м. Київ, пр. Перемоги, 37), номер державної реєстрації — № 14360080 від 12.10.1993. р., к/р 700161166 в Управлінні НБУ по м. Києву та Київській області; МФО 321701.

Засновники — УПФК «Славутич» — 0,327 %, «Berlee Management Corp. BVI» — 8,480 %, «Ubaros Invest Trade INC» — 28,267 %. «Oxford Worldwide LTD» — 9,403 %, фізичні особи — 53,523 %. Укладено депозитні договори з ІФ «Добробут», ІФ «Надія», «Українським універсальним інвестиційним фондом».

9. Відомості про аудитора інвестиційного фонду

Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Юрінформаудит» (м. Київ, вул. Нищинського, 5) ліцензія на аудиторську діяльність № 000476 від 27.12.1994 р.

10. Права власників інвестиційних сертифікатів

Власник ІС має право: отримувати прибуток від ІС у вигляді дивідендів; у разі ліквідації ІФ — отримати частину прибутку і майна у розмірі, пропорційному кількості ІС; здійснювати перепродаж ІС.

Жарт номера

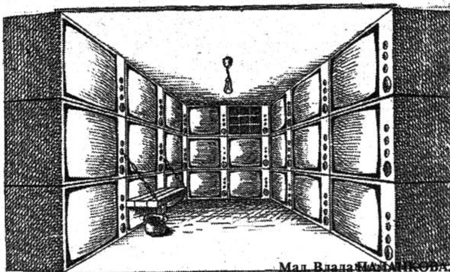

Мал. Влада ПАЛАНКОВА.

● *Сенс життя — в його пошуках.*

Василь БАБУХ

Мініатюри майже з натури

Ринкові метаморфози

Це цікава вельми штука —
Перехід до ринку:
Два мільйони дав я вчора
За звичайну ринку...

На стару тему

Танцювала риба з раком.
Навіть сом пішов в танок...
Значить, щось із хімзаводу
Тихо скинули в ставок.

Хабарник-наставник

Хабарник іменитий
Повча дитя своє —
Секрети професійні
Йому передає:
— У нашім ділі, синку,
Лови одвічну суть:
Тікай, коли лупцюють,
Бери, коли дають.

Баранам на замітку

Буцнув баран чабана —
І опинився на дні казана.
Мораль цій пригоді
таку я знайшов:
Не лізь, як баран той,
у плов.

Чернівці.

Пародія

Володимир СЕМЕНО

Морська ковбаса

(за віршем Леоніда Куліша «До моря»)

Ти правуєш селом і столицею,
Б'єш у ніздрі
вельмож-недорік;
Ох ковбаско, ну хто ж це птицею
Необачно тебе нарік?
(Хто там рюмсає,
що з ковбасою
Розлучитися час настав?).
Ти, як море, хвилюєш
собою —
Всяк з тобою інтимно сопів!
Ти даруєш натхнення, силу,
Навіваєш рожеві сни.
Ой ковбаско, ти серцю мила,
Бо не вижити без ковбаси;
Ти сьогодні якась тривожна,
Мабуть, зріє в тобі гроза.
Скалка жиру для мене
кожна —
Непідкупна свята сльоза.
Ласий запах, немов спокусу,
Я ковтаю не перший рік
І співаю басищем Карузо:
— Ко-вба-су морською
нарік!..

Сергій МЕЛЬНИЧУК

ДУЕЛЬ

По глибокому, за коліна, пухкому снігу Микола Капканюк убрьохався в ліс. Наче перекинуті донизу фужери, біло іскрилися стрімкі конуси засніжених ялин, поскрипували граби на передвечірньому морозі, сороки пострілювали короткими чергами. А взагалі було тихо, що Капканюкові дуже сподобалося. «Свіжина повинна бути, — ковтаючи слину і пересуваючи з намуляного місця рушничний ремінь, подумав Микола, — по такому снігу далеко не втече».

Майже година добрячого ходу нічого не дала — хіба що значну конденсацію пари під шапкою і кожухом. А в лісі вже починало сутеніти, і Микола дещо захвилювався: перспектива залишитися на вихідні без дичини на столі аж ніяк його не тішила.

— Поховалися зайчики-побігайчики? — забурчав собі під ніс Микола. — Ач, несвідомі! Бігай за ними, упрівши, а їм хоч би що...

Тільки-но отак пробурмотів Капканюк, як із-за недалекого облинялого куща ліщини виплигнув невеликий зайчик. Коротко блиснуло з обох стволів — і над вухастим здійнявся білий сніговий вихор. Зайчик перекрутився в повітрі, підібгав ушкоджену шротиною лапу, на трьох важко заплигав на грузькому снігу. Капканюк тремтячою рукою запаковував у патронники свіжі набої. Та не встиг клацнути курками, як позад себе почув оглушливе, мов постріл:

— Стій!!!

Стрепенуло Миколу, тремтячі пальці мимохіть послали у небо гучний дуплет, заляскали зуби, наче тракторні гусениці по бруківці. «Інспекція!» — майнуло в голові Капканюка, і він уперше пожалкував, що так і не став членом мисливського товариства. Повертався на той окрик довго-довго, а коли зиркнув — серце упало десь аж у валянок: метрів за двадцять від нього з рушницею напереваги стояв величезний... вовк.

— Так-так, — процідив вовк крізь зуби. — Зайчиків, значиться, беззахисних винищуємо?

— Що ви! — пробелькотів Микола, все ще не вірячи у те, що відбувається. — Просто прогулятися вийшов... Сніжок, ялиночки-красуні...

— Ялиночки, гробиночки, — передражнив Миколу вовк. — А кадило навіщо? — кинув на Капканюковий дробовик, із цівок якого ще в'юнився димок.

— Взяв про всяк випадок, — ще більше зіщулився Микола. — Ліс — воно діло таке...

— Бачив я отой «випадок», — обурився вовк. — Бідний зайчик! Іди, іди сюди, він більше не стрілятиме... Здрастуй, вухастику! Налякався? Авжеж, хто не злякається такої губиці. Покажи-но свою лапу. Ого, добряче шкрябнуло! Болить?

Микола заціпеніло спостерігав, як вовк порався біля пораненого зайця, і не міг зробити бодай подиху, не те що крикнути. Зате крикнув вовк:

— Слухай сюди, любителю свіжини! Ти звик безкарно розстрілювати звірину, але сьогодні ми на цьому поставимо крапку. Ми з тобою озброєні обоє — і нехай вирішує доля, кому з нас і далі ходити по землі. Міряй, зайчику, по п'ятнадцять стрибків в один і другий боки!

— В-ви, сп-подів-ваюсь, жартуєте? — почав активно заїкатися Микола.

Вовк у відповідь клацнув зубами і лівим курком.

— Стрілятимемо по одному разу, — пояснив вовк умови дуелі. — Жаканом. Щоб, коли влучить, довго не мучитися.

— Д-дуелі вже д-давно з-заборонено, — вичавив Микола, відчуваючи, як стає мокро у валянках. — В-ви б-будете в-відповідати!

— То я, значить, — ще більше розлютився вовк, — буду відповідати, а ти, браконьєр, ні? До бар'єру!

Як глянув Микола у націлену на нього чорну цівку — упав на сніг ще до пострілу, закричав не своїм голосом «Рятуйте!» І... прокинувся.

— Тю на тебе! — підскочила на ліжку перелякана дружина. — Сказився чи що? Наберешся звечора, а тоді всяка чортівня й верзеться. Репетуєш, як недорізаний...

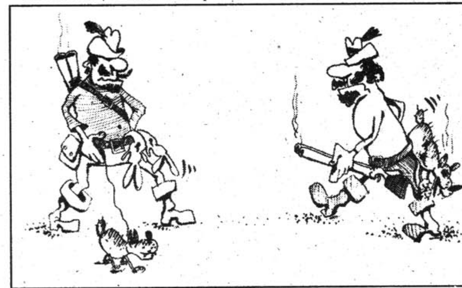

Сну свого Микола не розповів. Але вранці на рушницю і не глянув.

— Піду, — сказав, надягаючи шапку, — на базар. Куплю якогось кролика чи що...

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Юрій АЗАРОВ

КОМУ ВІРИТИ?

Прошу, скажіть, чи є серед ваших близьких і друзів людина, котрій ви безмежно вірите? А ось у мене немає! Щоправда, раніше я матусі вірив. Згодом, коли я одружився, другою такою людиною стала дружина. Та ось нещодавно моя дружина заявила, що матусина версія щодо походження дітей, у яку я щиро вірив, хибна. І навіть мало того — антинаукова.

Перегорнувши товстелезну книжку з акушерства, принесену невідомо звідки дружиною, я переконався, що капуста в цьому питанні не відіграє ніякої ролі, і відразу ж зателефонував матусі. На моє запитання, чому вона до тридцяти років залишала мене необізнаним з такого важливого питання, матуся мені відповісти не змогла. А коли вона дізналася, звідки в мене така інформація, перейшла раптом на скоромовку, чого раніше за нею не спостерігалося. Єдине, що я зрозумів з матусиного півгодинного монологу, — що моя дружина не має семи п'ядей у лобі.

Увечері, коли дружина заснула, я, озброївшись кравецьким метром, виконав усі необхідні виміри. Ось що виявилося: від перенісся до лінії волосся — п'ять з половиною сантиметрів, між скронями по лінії брів — шістнадцять. Я лише не знаю, що робити з одержаними цифрами, щоб отримати п'яді. Перемножити їх або скласти? А втім, так чи сяк, все одно, сім не виходить.

І найголовніше. Кому тепер вірити, теж не знаю.

Мал. Юрія ВАСЬКОВЦЕВА.

Савелій ЦИПІН

Все для народу!

— Так, бачу, більшість присутня. Можна починати, — показний чоловік оглянув аудиторію. — Розумію, у кожного безліч справ, проте гаяти час не маємо права. Наближається відповідальний момент, і ми мусимо включитися в нього з усією активністю. Як колись закликала нас наша рідна партія: «Всі — на вибори! Віддамо свої голоси непорушному блокові комуністів і безпартійних!». Для цього нам необхідно скоординувати зусилля і використати всі наші можливості — приховані і наявні.

— А хіба той раз працювали погано? — озвався чийсь голос.

— Непогано, проте не слід зупинятися на досягнутому. У місцевих Радах ми представлені досить, зокрема й у керівництві постійних комісій. Там без нас не приймається жодне більш-менш важливе рішення.

— А у Верховній? Скільки там наших!

— Мало! Треба більше! Більше! Адже депутати — це майбутні міністри, заступники, голови комітетів, начальники управлінь! Ми зобов'язані боротися за кожне крісло. Отже, розподілимо обов'язки. Ви як доктор психології займетеся створенням іміджу наших кандидатів. Ви як досвідчений журналіст складатимете тексти виступів, листівок і взагалі візьмете на себе засоби масової інформації: газети, радіо, телебачення. Ви як працівник торгівлі забезпечите їх розповсюдження по всіх округах, доставите до кожної оселі. Ви як працівник виборчкому контролюватимете роботу лічильних комісій. Щоб підрахували все так, як потрібно нам. Знадобиться допомога органів — звертіться ось до нього.

— А під якими гаслами вести кампанію? — уточнила дама у строгому партійному жакеті.

— Від кого-кого, а від вас такого наївного запитання... Девіз у нас залишається тим самим: «Мої інтереси трудового народу!». Обіцяйте! Обіцяйте! Тим, хто працює, — підвищення зарплати, тим, хто не працює, — грошової допомоги, пенсіонерам — пенсій, студентам — стипендій, військовим — звань. Хворим — безплатне лікування, дітям — доволі «жувачки» та «снікерсів», безпритульним — квартири, пасажирам — відміну платні у міському транспорті. Обіцяйте зниження податків бізнесменам і підприємцям, квартплати і цін — обивателям, виплати дивідендів — вкладникам. Заможним — захист їхніх капіталів, незаможним — гарантований шматок хліба. І навіть з маслом. Націонал-патріотам — відстоювання незалежної понад усе, лівим — повернення до Союзу. А головне — боротьбу із злочинністю: вуличною, фінансовою, торговою та іншою. Нещадну! Тотальну!

— Наобіцяти-то легко, а як потім виконувати? — запитав молодик.

Присутні засміялися. Реготали довго, аж захлинаючись.

— Ось що значить молодий, — посміхнувся ведучий. — Нехай тебе спочатку виберуть. Чого люди прагнуть понад усе? Законності й порядку. Саме під таким гаслом ішла на вибори людина номер один, і що? Перемогла. Отакечки!.. Так, наступного разу зберемося днів через десять. Приступимо до висування кандидатур.

Загуркотіли двигуни. «Авторитети» роз'їжджалися по своїх зонах впливу.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 331925.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311012.